1964 FEB 20

4

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VI. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM. Ára: 50 fillér 1964. FEBRUÁR 24.

Félévi mérleg

A vizsgaidőszakban a folyosón izguló hallgatók között sokszor hallottunk ilyen kijelentést:

— Óh, csak kettest kapjak, nem kívánok semmi mást, csak hogy átmenjek.

Vagy:

— Úgy szeretném, ha ez is ötösre sikerülne, kitűnő, de legalább jeles lehetnék!

Két véglet. Középutas kívánalmak leginkább az utolsó vizsgák alkalmával hangzottak el. Ilyenkor már egy jegygyel jobb eredményt vagy rosszabb a betervezettnél a rendűség javára, vagy kárára mehetett.

Felkerestük dékáni hivatalainkat, bekukkantottunk a mindentudó óriás naplóba és abban a következő adatok hívták magukra a figyelmet:

Egyetemi tanulmányi átlag rendes vizsgaidőszak végén (utóvizsga elégtelen értékkel, halasztott vizsga nélkül):

Évfolyam	Ált. Kar	Ker. Kar	Ipar Kar	Összesen:
I.	3,70	3,43	3,46	3,53
II.	3,60	3,55	3,25	3,45
III.	3,77	3,96	3,97	3,89
IV.	4,11	3,91	3,81	3,96
V.	4,67	—	—	4,67
Összesen:	3,76	3,68	3,50	3,65

A táblázatból világosan kitűnik, hogy egyetemünkön a legjobb eredményt ötödévfolyamos általános kari hallgatóink érték el, átlaguk 4,67. Legalacsonyabb átlageredményt pedig a másodikos iparszakosok indexei mutatnak (3,25).

Az évfolyamokat összehasonlítva csökkenő sorrend alakult ki: V., IV., III., I. és II. évfolyam. Ebből ugyanazt a tapasztalatot tudjuk levonni, mint az elmúlt vizsgaidőszakok értékelésekor. A III. és IV. évben a szakosodás fokozódásával, azzal, hogy hallgatóink jövendő szakmájukhoz közelebb álló tantárgyakat tanulnak, s így nagyobb az érdeklődés, igyekezet, jobb a tanulmányi átlageredmény.

Az elsőévesekről

Talán helyes lenne közelebbről szemügyre venni, vizsgálat tárgyává tenni az elsőévesekre vonatkozó adatokat. Közölt táblázatunk szerint élen áll az általános kar, harmadik helyet pedig a kereskedelmi kar foglalja el. A kereskedelmi kar, de még a nagysági sorrendben második ipar kar átlaga is az egyetemi eredmény alatt van.

Felvetődhet a kérdés, vajon ugyanez a sorrend az utóvizsgák és a kitűnők arányában is? Szó helyett feleljen a következő kimutatás:

Karok:	Vizsgák száma	Elégtelen osztályzatok	Kitűnők száma
Ált. Kar:	1 401	67	8
Ker. Kar:	1 271	55	4
Ipar Kar:	1 249	70	2

Összegezve az adatokat, megállapíthatjuk, hogy legtöbb utóvizsga az iparszakos hallgatók között született, viszonyuk a vizsgajegyek számában: közelítőleg minden 18. jegy elégtelen.

Érdekes megemlíteni, hogy tantárgyanként a leggyengébb jegyeket hallgatótársaink matematika-kollokviumból (az összes utóvizsgából 30—50 százalék az említett tárgyra jut) és rossz gyakorlatból szerezték. Ugyanakkor örömmel állapíthatjuk meg, hogy alaptantárgyunkból, a politikai gazdaságtanból született a legjobb átlag, 3,7, s csak egy utóvizsgára került sor.

A vizsgaeredmények értékelése még nagyban folyik, közölt adataink az utóvizsgaidőszak előtti helyzetet tükrözik, tehát egy-két százalékos eltolódás az utó- és halasztott vizsgák jegyeivel bizonyára majd tapasztalható, ami azonban az eddigi gyakorlat alapján lényegében a tanulmányi sorrendben nem fog változni.

Petres Sándor

A matematikai oktatásról

Az egyetemünkön folyó matematikaoktatás helyzetéről tárgyalt február 10-én az egyetemi tanács.

Sokrétű vita bontakozott ki a kvantifikációs módszerek oktatásával kapcsolatos problémák megoldásáról. Hogyan osszuk meg az anyagot a matematika tanszék és a szaktanszékek között? Legyen-e új módszertani tanszék? Szükség van-e a matematika súlyának ilyen mértékű növelésére, vagy ezáltal az ideológiai tárgyak tanulására fordítható idő csökken? Hogyan lehetne elérni, hogy a matematikai modelleket minden közgazdász meg tudja tölteni közgazdasági tartalommal?

A vita során kevés témánál alakult ki egyöntetű állásfoglalás. Mindenesetre e problémák megoldásán tovább kell dolgozni, s elérni, hogy matematikai oktatásunk hatékony legyen és ezáltal a kvantifikációs módszerek elnyerjék méltó helyüket a kikerülő közgazdászok mindennapi munkájában.

A matematikai programozásról

tart féléves előadássorozatot a belgrádi egyetem közgazdasági fakultásán egyetemünk docense, Kreko Béla.

Az elmúlt héten

a KISZ-klubban orosz nyelvű klubdélután volt az MSZBT és a Nyelvi Intézet közös rendezésében. Moszkvai diákok látogattak el egyetemünkre, mintegy 25—30-an. Szép számmal vettek részt a mi egyetemünk hallgatói is, különösen a II. és III. éves külkereskedelmi szakos hallgatók. A csaknem 100 főnyi diákság késő estig együtt beszélgetett.

A tanév eddigi legsikerültebb idegen nyelvű délutánja volt, amit bizonyított „a telt ház" és a hangos jókedv is.

—b—

A Közgazdasági Társaság matematika-közgazdasági szakosztálya február 24-én, 17 órakor klubestet rendez a Technika Házában (Szabadság tér 17.) „Minek nevezzelek?" (Planometrikus, ökonometer, operációkutatás).

A tudományos munkáról

★

GÓLYA-MÉRLEG

★

Az intelligenciáról

OLVADÁS

Foto: Unger

A Nemzetközi Diákszövetség Végrehajtó Bizottságának ülése Budapesten

A Nemzetközi Diákszövetség 1962-ben Leningrádban tartott kongresszusán a Magyar Diákszövetség küldöttsége meghívta az NDSZ végrehajtó bizottságát, hogy egyik soron következő ülését Budapesten rendezze. Ennek a meghívásnak megfelelően most hazánkba látogattak az NDSZ végrehajtó bizottságának tagjai, és február 12-től 22-ig az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tartották a vb ez évi első ülését.

Az ülés munkájának megkezdése előtt az NDSZ titkárságának tagjai sajtóértekezleten tájékoztatták a hazai és a külföldi sajtó képviselőit az NDSZ tevékenységéről.

A Nemzetközi Diákszövetség 1946-ban a fasizmus elleni diákmozgalmak folytatásaként alakult, hogy megelőzzék az újabb háborút, harcoljanak a békéért, a nemzeti függetlenségért, a kolonializmus és a neokolonializmus ellen. Ezen politikai célkitűzések mellett az NDSZ feladatának tartja, hogy harcoljon a diákok tanulási és munkakörülményeinek megjavításáért, az oktatás demokratizálásáért. Az NDSZ megalakulásától fogva vallja, hogy a diák tagja a társadalomnak, tehát részt kell vennie a társadalmi haladásért folytatott harcban.

Ennek a programnak megfelelően a Nemzetközi Diákszövetség tevékenysége igen sok területre terjed ki. Szemináriumokat, konferenciákat tart olyan kérdések megvitatására, melyeknek megoldásában a diákoknak részt kell venniük. Egy hónap múlva Brazíliában a felsőoktatás megreformálásával, az oktatás demokratizálásával kapcsolatos nemzetközi diákszemináriumot rendeznek. Az NDSZ-nek az az álláspontja, hogy egyenlő esélyeket kell biztosítani minden fiatalnak az egyetemre kerülésben, és a diákoknak részt kell kapniuk az egyetem vezetésében. A közeljövőben ugyancsak nemzetközi diákszemináriumot hívnak össze Ceylonban annak megvitatására, hogy a diákok hogyan vehetnek részt a gyarmatosítás és a neokolonializmus elleni harcban, hogyan járulhatnak hozzá a gyengén fejlett országok gazdasági fejlődéséhez.

A Nemzetközi Diákszövetség jelentős munkát fejt ki az elmaradott országokban az írástudatlanság ellen. Jelenleg Bolíviában és Chilében folyik írástudatlanság elleni kampány. Támogatja a harcoló diákokat. Pl. az algériai felszabadulási háború idején az anyagi segítség elérte az 1 millió dollárt. Panamában szolidaritási szemináriumot rendeztek. A dél-vietnami diákok harcának támogatására február 13-án Budapesten volt szolidaritási gyülés. Az NDSZ ösztöndíjprogramjának keretében évente 300 elmaradott országból érkezett diák részesül ösztöndíjban.

Az NDSZ politikai aktivitására jellemző az elmondottak mellett, hogy a diákszövetség ismertette meg az ENSZ-szel a Puerto Ricó-i helyzetet, és ezzel hozzájárult az ENSZ-vizsgálóbizottság kiküldéséhez.

A vb jelenlegi budapesti ülésének feladata, hogy előkészítse az NDSZ legközelebbi kongresszusát, a felsőoktatás megreformálásáért rendezett szemináriumot, a latin-amerikai és a pán-afrikai szemináriumot. A vb ülésén hét nemzeti diákszövetséget vesz fel az NDSZ tagjainak sorába. Ezzel az NDSZ tagjainak száma 68-ról 75-re emelkedik.

Iraki Szolidaritási Bizottság

A hazánkban tartózkodó irakiak február 20-án összejövetelt tartottak egyetemünkön. Megemlékeztek az Iraki Szolidaritási Bizottság alakulásának első évfordulójáról. A bizottság más országokban is működik, feladata az igazságnak és az iraki nép érdekeinek megfelelően tájékoztatni a többi országot Irak problémáiról, az ott folyó eseményekről. Az újraválasztott vezetőség elnöke: Szalah Hafid, titkára: Najat Sámil, gazdasági felelőse: Busra Pertó.

HOTEL IFJÚSÁG

A Rózsadombon, Budapest egyik legszebb kerületében építették fel a külsejében is nagyon modern és impozáns négyemeletes szállót.

A napokban kerestük fel *Garamszegi Nándor* elvtársat, a hotel igazgatóját, aki kérdésünkre kimerítő és részletes választ adott.

— Az építkezés két évig tartott. Maga az épület mintegy 23 millió forintba került. A szálloda berendezése és a fogyóeszközök ezen felül még 4-, illetve 5 és fél millió forintot tesznek ki.

— A tervezők és az építők célja az volt, hogy lehetőséget nyújtsanak a magyar és külföldi fiatalok olcsó elhelyezésére és ellátására. Áraink nemcsak a magyar szállók árainál, hanem a hasonló jellegű külföldi szállók árainál is jóval alacsonyabbak. A szállás napi 30 Ft, és a háromszori étkezés 45—46 Ft-ba kerül. Ez az ár kedvezményes, főleg ha figyelembe vesszük, hogy minden szobához külön fürdőszoba és erkély is tartozik.

— Elsősorban külföldieket szállásolunk el, de az idegenforgalomtól függően magyar fiatalok számára is biztosítunk helyet. Az Expresszel tartunk fenn szoros kapcsolatot, ami azt jelenti, hogy utazócsoportjai többségét hozzánk irányítják.

— Hány személyt tudnak elhelyezni?

— A legforgalmasabb idényben a szálló 402 személy befogadására képes. 102 szobánk van, amelyből 96 kétszemélyes, és csúcsforgalom esetén beállított pótágyak száma 2. A másik hat szoba szintén kétágyas, de csak egy pótágy állítható be. Ezek a pótágyak lehajtható támlájú díványok,

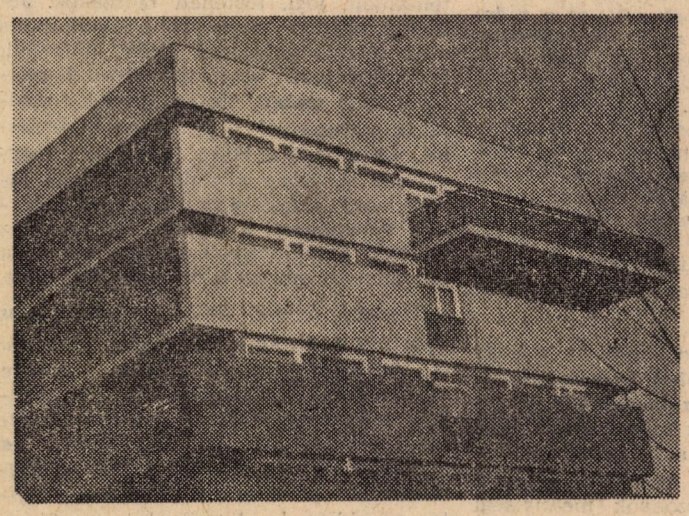

amelyek egyébként a szoba berendezését képezik.

— Hallottuk, hogy néhány éve létesítettek Budapesten egy „hoteliskolát, amely a szállodák „szakembereit" képzi. Milyen lehetőséget nyújt az új hotel ezeknek a fiataloknak?

— Célunk az, hogy a szállodában főleg fiatalokat alkalmazzunk, akik már kész pincérek, szakácsok, portások. Emelett lehetőséget nyújtunk azoknak, akik még csak most tanulják a szakmát, hogy a mindennapi tevékenységben is jártasak legyenek. Pillanatnyilag 14 ilyen tanulónk van, akik emelett még folytatják tanulmányaikat.

— Milyen szórakozási lehetőségek állnak a fiatalok rendelkezésére a szállodán belül?

— A lehetőségek igen tágasak. Több terem és szoba kizárólag erre van berendezve. Az étteremben minden este zenekar játszik, itt a fiatalok bármikor táncolhatnak. Mindezt két eszpresszó, külön társalgó, tv- és rádiószoba egészíti ki. Általában a helytől függően KISZ-esküvők és -rendezvények megszervezését is vállaljuk, amelyekre külön helyet biztosítunk.

— Érdemes még megjegyezni, hogy a szállót fiatal építészek tervezték, és fiatal művészek munkái díszítik. A bejárat előtt látható két szobor Konyorcsik Kossuth-díjas művész munkája. A folyosón levő modern vonalú kerámiát Megai Márta készítette. A társalgó falát pedig egy öt négyzetméteres gobelin fogja borítani.

Kérésünkre, hogy szeretnénk a szállót belülről is megtekinteni, szívesen felajánlotta, hogy végigvezet, megmutat néhány szobát és a nevezetességeket. A szálló dísze a negyedik emeleten levő 220 személyt befogadó étterem. Egyik falát végig hatalmas üvegablakok borítják. Gyönyörű kilátás nyílik innen az egész városra, a kivilágított esti Budapestre. A konyha a földszinten van, ahonnan az előkészített árut lift viszi fel az étterembe. Itt már csak az utolsó műveleteket végzik. Egyrészt ezzel a megoldással, másrészt elszívóberendezéssel biztosítják, hogy az épületben nem lehet érezni ételszagot.

A beszélgetés során kiderült, hogy Garamszegi Nándor 10 éve végzett egyetemünkön a belkereskedelmi szakon.

— Elmondhatom, hogy nemcsak a 10 év folyamán, de most is alkalmazni tudom, és alkalmaznom kell mindazt, amit az egyetemen tanultam. A diákévek folyamán egyáltalán nem kedvelt statisztika és könyvvitel a munkámhoz elengedhetetlen. Mi jó, mi gazdaságos, mi kifizetődő stb., e nélkül megoldhatatlan problémák — mondja befejezőül.

Búcsúzunk. A mielőbbi viszontlátásra március elsején, a megnyitó napján!

Gegesi Kiss Eszter

Dr. Kahulits László:

A tudományos munka erősítése — az eszmei offenzíva fokozásának fontos feltétele

A tudományos munka problémáit vitatta február 5-én a pártbizottság. Részt vettek a vitában az egyetemi tanács tagjai és a tanszékvezetők is. A tudományos munka kérdései mindig fontos szerepet játszottak pártszervezetünk, egész egyetemünk életében. A társadalomtudományok művelőinek kommunista aktívái rámutattak arra, hogy társadalmi fejlődésünk jelenlegi szakaszában döntő jelentősége van a tudományos munka fokozásának. A szocialista gazdaság fejlesztése, a tömegek tudatának átalakítása nem nélkülözheti a filozófusok, történészek, közgazdászok, jogászok és más társadalomtudományi ágakban dolgozók arra irányuló erőfeszítéseit, hogy választ adjanak társadalmi fejlődésünk problémáira, kidolgozzák a szocializmus építésének módszereit, eszközeit.

Egyetemünknek, mint a tudományos munka egyik bázisának is tevékenyen ki kell venni a részét ebből a munkából.

Megállapíthatjuk, hogy oktatóink eddig is jelentős eredményt értek el a tudományos munkában.

Elég utalni a közelmúlt munkáira: Vajda elvtárs: Szocialista külkereskedelem; Pach elvtárs: Nyugat-európai és magyarországi agrárfejlődés a XV—XVI. században; Simai elvtárs: Tőkekivitel a jelenkori kapitalizmusban; Mátyás Antal elvtárs: A polgári közgazdaságtan története című könyvekre, a kapitalizmus politikai gazdaságtanára, a gazdaságföldrajz tankönyvekre, a tudományos szocializmus, az agrárgazdaságtan új jegyzeteire, az új nyelvkönyvekre, és más anyagokra. Meg kell említenünk Megyeri elvtárs munkásságát az anyaggazdálkodás korszerűsítésére vonatkozó javaslatok kidolgozásában.

Az eredményekkel azonban nem lehetünk megelégedve, mert egyrészt, nem minden területen jelentkeznek megfelelően, másrészt, a velünk szemben támasztott követelmények nagyobbak. Egy hónap múlva befejeződik a tantervek és programok kidolgozása. Ez hosszú idő óta sok időt, energiát kötött le egyetemünkön. Most a felszabaduló energiát is az új tananyagok, a korszerűbb közgazdasági ismeretek kialakítására kell fordítanunk. Ezért volt időszerű, hogy pártbizottságunk, egyetemünk vezető oktatóival együtt sokoldalúan megvitatta tudományos munkánk legfőbb problémáit.

Korszerűt — korszerűen

Mindenekelőtt erőteljesen vetődött fel az ülésen az, hogy a tudományos munka célja, feltételei és körülményei sajátosak egyetemünkön. A fő feladatunk az, hogy korszerű ismereteket korszerűen oktassunk. Ez azonban azt jelenti, hogy oktatóinknak lépést kell tartaniuk a tudományágak egészének fejlődésével, és ez önmagában is nagy munkát kíván. Nem elegendő azonban csupán mechanikusan nyomon kísérni a tudomány új eredményeit, és nem lehet csak rutinból jól oktatni. Akkor gyümölcsöző a tudományos fejlődés új eredményeinek felhasználása az oktatásban, ha azt az oktató alkotó módon veszi át, tehát összegezi a viták eredményeit, rendszerezi és szervesen beilleszti a tananyagokba, miközben hozzáteszi saját gondolatait is. Ezt a munkát az oktatók helyett senki nem végzi el. Ugyanakkor csak az az oktató képes a hallgatók elemzőkészségét fejleszteni és az előbb említett munkát is elvégezni, aki tudományága valamilyen szűkebb területén maga is alapos kutatást végez. Az egész tudományág fejlődésének követése és a részterület alapos elemzése természetesen minden kutatóra kötelező, de az oktatóknál nemcsak az eredményes kutatás, hanem a hatékony oktatás feltétele is. Leszögezte a pártbizottság, hogy a jó előadás, korszerű jegyzet és tankönyv, a színvonalas szakszeminárium és tdk ugyanúgy tudományos munka is, mint egy cikk, tanulmány vagy könyv elkészítése. Kétségtelen azonban, hogy egyetemünk falain kívül elsősorban azt látják, mit írunk, milyen javaslatokat teszünk. Fontos, hogy fokozzuk publikációs tevékenységünket. Meg kell említeni, hogy e területen vannak még nehézségek. Sokszor az elkészült tanulmányokat elfektetik szerkesztőségek, kiadók, s ezzel gátolják a tudományos munkát. Rendkívül fontos, hogy tudományos bizottságunk megteremtse a tudományos munkák bírálatának és publikálásának ésszerű feltételeit egyetemünkön, és lépéseket tegyen folyóiratok és kiadók szerkesztőségeiben az oktatók munkáinak leközlése érdekében.

A pártbizottsági ülés vitájának egyik csomópontja volt a tudományos kutatás témája. Bár megállapítható, hogy oktatóink helyesen, alapvetően a szocializmus kérdéseivel foglalkoznak — a bővített újratermelés ütemével, a termelés területi elhelyezésével, a gazdaságosság problémáival, a nemzetközi munkamegosztás fejlesztésével, a szolgáltatások szerepével az életszínvonal emelésében, népgazdaságunk felszabadulás utáni történetével stb. —, nem volt világos, és ezt a kommunista közgazdászok aktívája sem tisztázta, *hogyan helyes és hogyan kell foglalkozni a mechanizmus kérdéseivel és a módszerekkel.* Közgazdászok között hosszú vita folyt arról, az aktíván is, hogy keveset foglalkoznak a tartalmi kérdésekkel, és többet a mechanizmussal. A pártbizottsági vitában helyes állásfoglalás alakult ki. *Egyrészt* rámutattak az elvtársak arra, hogy helytelen a mechanizmust és a tartalmat szembeállítani. A népgazdaság fejlődésének összefüggéseit csak megvalósulásának formáiban, tehát a mechanizmussal együtt lehet vizsgálni. Tartalmatlan és helytelen minden olyan törekvés, amely a gazdasági összefüggéseket önmagukban, a valóságban, a valóságtól elszakítva próbálja feltárni, de ugyanilyen helytelen és káros az is, ha valaki a mechanizmust a gazdaság összefüggéseitől függetlenül, önmagában elemzi. *Másrészt* a vitában egységesen állást foglaltak az elvtársak amellett, hogy a *mechanizmust* csak úgy helyes felfogni, mint az egész gazdálkodás egységes formáját, vagyis *a mechanizmus egyenlő a tervgazdálkodás rendszerével.* A mechanizmus tehát nem azonos az automatizmusokkal, az értéktörvény érvényesülésével. Ha tehát a mechanizmust elemezzük, arra kell irányulnia a kutatásnak, hogyan lehet a tervgazdálkodást tökéletesíteni, a tervszerűség színvonalát emelni.

Ezen elvekből kiindulva ösztönöznünk kell tehát oktatóinkat arra, hogy a mechanizmust a maga sokoldalúságában vizsgálják. Módszertani tanszékeinknek pedig az a feladatuk, hogy szorosabban kapcsolják a módszerek továbbfejlesztésére irányuló kutatásukat a gazdasági összefüggések feltárásához.

A vita másik központi kérdése *a kvantifikációs módszerek alkalmazása a társadalomtudományokban, mindenekelőtt a közgazdaságtudományban.* Általános egyetértés alakult ki abban, hogy a kvantifikáció a társadalomtudományi munka fokozásainak a gyakorlat számára felhasználható következtetések elérésének rendkívül fontos feltétele. Ezért akkor járunk el helyesen, ha erőfeszítéseket teszünk arra, hogy oktatóink minél előbb elsajátítsák a szükséges matematikai ismereteket. A pártbizottság javasolja, hogy ezt szervezett formában az egyetem vezetése minél előbb oldja meg. Biztosítani kell erre időt és minden olyan oktatónak, aki az oktatás során nem nélkülözheti a korszerű matematikai ismereteket, részt kell vennie ebben a továbbképzésben.

Minőség és mennyiség

A vita részvevői állást foglaltak azonban amellett is, hogy *a kvantifikáció nem azonos azzal, hogy ismereteink tudományossá válnak.* A gyakorlatban a viták során az egzaktságot azonosítják az adekvátsággal. Igaz az, hogy csak az a tudomány egzakt, amely az összefüggéseket, a törvényszerűségeket matematikailag, mennyiségileg is kifejezi, de ez nem jelenti ugyanakkor azt, hogy csak a matematikailag is megformulázott összefüggések tudományosak, tudományosan megfogalmazottak. A matematikai módszerek alkalmazása során harcolni kell a formalizmus veszélye ellen. Határozottan fel kell lépni a különféle képletek öncélú és felesleges alkalmazása ellen, mert ez akadályozza a kvantifikáció egészséges előrehaladását.

Különösen hangsúlyt kapott az is, hogy *a filozófusoknak többet kellene foglalkozni a minőség és a mennyiség kérdésével.* Nem tisztázták még kielégítően a mérték kategóriáját, ami, természetesen, alapvetően minőségi probléma. Enélkül pedig a minőségi viszonyok mennyiségi vonatkozásait nem lehet helyesen feltárni. Többen megemlítették azt is, hogy a minőséget sem ismerjük még eléggé. Ezért akkor, amikor kihangsúlyozzuk a társadalmi összefüggések mennyiségi megközelítésének fontosságát a szocializmusban, nem szabad egy pillanatra sem megfeledkeznünk arról, hogy ezt is éppen az összefüggések minőségi oldalának mélyebb megismerése érdekében tesszük.

Foglalkozott a pártbizottsági ülés az empirizmus és a spekulativizmus kérdéseivel is, ami egyetemünk tudományos munkájában is jelentkezik. Az empirizmus és a spekulativizmus nem egymást kizáró jelenségek, gyakran együtt jelentkeznek. Az a helyzet, hogy valaki kevés gyakorlati tény ismerete alapján próbál következtetést levonni, ugyanúgy vezethet empirizmusra, mintha elvész a tények tömkelegében. Természetesen, *egyetemünkön alapvetően az a problémánk, hogy a gyakorlatot jobban, részletesebben ismerjük meg.* A konkrét tények megbecsülésére kell nevelnünk oktatóinkat, mert enélkül nincs alapos kutatás. De rámutattak az elvtársak arra is, hogy nem elég a tényeket összegyűjteni és leírni, meg is kell „faggatni" őket. A tények mögé kell nézni, keresni eredetüket, okaikat. Ezért óvakodni kell attól, hogy opportunista módon „kielégítsük a gyakorlat igényeit". Túl kell haladni a leíráson és publicista igényeken, meg kell becsülni az általánosításra törekvő, a tényeket elemző munkát.

Koncentrált kutatást

A felületes, olykor empirista, máskor spekulatív jellegű tudományos munkának vannak általános és speciális okai egyetemünkön. Általános az, hogy vannak oktatók, akik még nem elég felkészültek az elemző, általánosító munkára, akiknek segítségre van szükségük, hogy „felsőbb iskolába" lépjenek. Speciális viszont az, hogy kevés és szétforgácsolt az az idő, amit tudományos munkára fordíthatunk. Mit lehet és mit kell tennünk? Kétségtelen, továbbra is lépéseket kell tennünk, hogy felsőbb szervek a lehetőségek keretein belül gondoskodjanak a feltételek javításáról. Azonban pártszervezetünknek és az egyetem vezetésének arra kell összpontosítani, hogy a belső tartalékokat is mozgósítsuk. Pártbizottságunknak határozott álláspontja, hogy viszonylagos elmaradásunknak a tudományos munkában van több olyan tényezője, amelyen magunk is változtathatunk. Mindenekelőtt megemlíthetjük *a felállások és különféle egyéb munkák problémáját.* Kétségtelen, hogy ezt egyszerűen megszüntetni nem lehet. Pártszervezetünk és egyetemünk vezetése arra törekszik, hogy úgy alakítsuk át ezt a rendszert, ami elősegíti a tudományos munkát. Erre a legalkalmasabbnak látszik sok esetben az, hogy az egyetem vállal megbízatásokat, amelyeket oktatóink, tapasztalt tudományos vezető irányításával megoldanak. Ez erkölcsileg és anyagilag is ösztönözné oktatóinkat.

Sok múlik a tanszékvezetők és a vezető oktatók felelősségén is. Az a tapasztalatunk, hogy azon a tanszéken, ahol a vezetők behatóan foglalkoznak a tudományos munka tartalmi kérdéseivel, nemcsak szervezik azt, hanem tudományosan irányítják és ellenőrzik is, ott eredményesebben haladnak előre kevésbé tapasztalt és felkészült oktatók is. Felvetődött az a gondolat is, hogy ha vállalunk munkát, nem föltétlen tanszéki keretben kell azt megoldani. A tanszéki szervezet mellett kialakulhatnak tanszékközi munkacsoportok is. Hiszen egyetemünk minden más kutatóhellyel szemben éppen azzal az előnnyel rendelkezik, hogy komplexmunkára is alkalmas, mert a politikai gazdaságtan és ágazati gazdaságtan tanszékek ugyanúgy megtalálhatók, mint a módszertani, matematikai, jogi, történeti tanszékek. Jelenleg azonban ilyen kollektív kutatás csak elvétve található. Ezért előfordul, hogy egyetemen belül, egymástól függetlenül több ember, illetve tanszék foglalkozik ugyanazzal vagy hasonló kérdéssel. Ez felveti a belső információ megoldását is. Könyvtárunk meg tudja oldani, hogy tanszékeink megismerjék egymás véleményeit a kutatómunkában. Ez elősegíti a kollektívák kialakulását és a tudományos munka tartalmi ellenőrzését.

Gondoskodnunk kell a tudományos munkára fordítható idő koncentrálásáról is. Az oktatás természetesen részekre szabja oktatóink munkaidejét. A jelenlegi szétforgácsoltságon azonban feltétlen lehet javítani, ha tanszékeink és egyetemi vezetőszerveink jobban „programozzák" az oktatást. Különösen fontos ez akkor, ha figyelembe vesszük a hallgatói létszám növekedését és az intenzívebb oktatási formákhoz való fokozatos áttérést.

A kibővített pártbizottsági ülés sok fontos problémát vetett fel. A napokban zajlanak le a taggyűlések, amelyek konkréten vizsgálják az egyes karok tudományos munkáját. Elkészült a tudományos munkáról szóló jelentés is. Ismerjük helyzetünket, problémáinkat, világosak a célok. Minden kommunistának, minden oktatónknak erőfeszítésére szükség van ahhoz, hogy fellendüljön a tudományos munka egyetemünkön, és még jobban megfeleljünk a velünk szemben támasztott igényeknek.

Nem szavak, tettek!

Február 8-án egyetemünk KISZ vezetőségei féléves programmegbeszélést tartottak.

A gyűlésen röviden elhangzott témák igen komoly tartalomra engednek következtetni.

— A VB-ülések közül a két legfontosabbat szeretném külön megemlíteni — mondotta Bessenyei Lajos, a KISZ VB titkára, mikor hozzáfordultam bővebb tájékoztatásért.

Az egyik ülés, az elsőévesek eszmei-politikai arculatáról készített jelentést tárgyalja. Ez az egész első fél évet átfogó értékelés, a tanulmányi eredmények, újságolvasás, és még sok más tényező alapján készül el.

A másik vb-ülés, a fél év vége felé, az egyetemi KISZ-munka problémáival foglalkozik, majd szervesen kapcsolódva az országban folyó hasonló vitákhoz. Az előkészítését már most megkezdjük. KISZ csoportüléseken, taggyűléseken és egyéni beszélgetéseken keresztül szeretnénk elérni, hogy minél több vélemény alapján tárgyalhassunk erről a mindnyájunkat érintő kérdésről.

— A megbeszélésen úgy értettem, hogy kevesebb taggyűlés lesz?

— Igen. Ugy döntöttünk, hogy csak két taggyűlés legyen. Viszont ezeket jól kell előkészíteni, úgy téma, mint előadó szempontjából. Jó szervezéssel biztosítani kell a tagság megjelenését is. Nem okozhat külön nehézséget egy érdekes taggyűlés tartása, hiszen igen sok a probléma. Például az egyetemi reform ismertetése, amely a közeljövőben megtörténik. A második taggyűlés a vb-üléshez kapcsolódva a KISZ-szel kapcsolatos problémákat fogja tárgyalni. Már most szeretném előrebocsátani, hogy őszinte, nyílt, bátor hangú, építő jellegű kritikákat szeretnénk hallani, amelyek valóban elősegítik a hibák felismerését, és segítséget nyújtanak az előrehaladásban. Reálisan kell felmérnünk, hogy most hol tartunk és a továbbiakra nézve helyes politikát kell kialakítanunk. Ennek a politikának meg kell felelnie a KISZ kiszélesedésével megváltozott követelményeknek.

— Történtek már erre nézve konkrét intézkedések is?

— Igen. Nagyobb részt terveink vannak, de ezek egy része már a „megvalósulás stádiumában" van. Igyekezünk, hogy mindenki számára vonzóvá tegyük a KISZ-t, ezt szolgálják a közös egyetemi megmozdulások, és a nyári külföldi kirándulások (két út az NDK-ba), valamint a balatonkenesei nyári táborunk. Ezek az akciók most indulnak meg, jövőre már év elejétől kezdve megalapozottabban készülhetünk fel rá, mi is, és a részt venni szándékozók is.

Még fontosabb azonban, hogy az egész év folyamán egyetemen belül igyekezzünk összefogni a tagokat. Fontos eszköze ennek a KISZ-klub, kultúrcsoportok, sportkörök és az egyetemi rendevények. De már nagyon messzire mentünk. Nem szeretek sokat beszélni valamiről, amit még nagyrészt csak terv. Nem beszélni kell róla, hanem meg kell csinálni! — fejezte be Bessenyei elvtárs.

Tehát nem szavak, tettek!

Kéthly Katalin

MI A TITKA

annak, hogy a harmadévfolyam Tanári „A"-szakon a politikai óra egyike a legnépszerűbb foglalkozásoknak?

Azt hiszem érthető, miért vetődik fel a kérdés. Az évfolyamokon általában szükséges rossznak, amolyan „lyukas" órának tekintik a politikai órát, s ezzel együtt az azon való részvételt is. (Tisztelet a kivételnek!)

A kivételt szeretném most megismertetni. *Horváth Józsefet*, a politikai kör vezetőjét kerestük fel.

— Mivel foglalkoztok, s hogyan készültök fel egy-egy politikai órára?

— Politikai óránk fő témáját egy-egy időszerű politikai, illetve gazdasági kérdés képezi. A csoport együttesen beszéli meg, melyik aktuális nemzetközi esemény érdekli legjobban, s ezt dolgozzuk fel. A felkészülés oly módon történik, hogy *egy témakört egy, esetleg két hallgató néz át.* Ez természetesen nem jelent nagyobb megterhelést, mert egy fél évben, sőt egy egész tanévben is maximum egyszer kerül mindenkire sor. A dolog érdekessége ott kezdődik, hogy *a kiválasztott kérdést alaposan, több oldalról vizsgáljuk. Minden esetben feldolgozzuk az esemény történelmi előzményeit, az első vagy második világháborúig visszamenően, kiemelve az egyes fordulópontokat.* Több külföldi gazdasági és politikai folyóiratban keresünk adatokat, érdekességeket, amelyek színesebbé tehetik az előadást.

Természetesen nem egyoldalú a felkészülés, mert csoportunk minden tagja előzőleg is átgondolja a problematikusabb, vitathatóbb kérdéseket. Általában nem „húzzuk el" a beszámolókat, viszonylag rövid időtartamra szorítkozik, de ezalatt szinte minden érdekesebb, jelentősebb momentumát kiemeljük. Az ilyen foglalkozásokon — legalábbis az eddigiek azt bizonyítják — mindenki szívesen vesz részt.

— Milyen kérdésekkel foglalkoztatok eddig?

— A többi politikai körhöz hasonlóan, mi is az elmúlt év legtöbbet vitatott kérdéseit választottuk. *Algéria, a Közös Piac, Indo-Kína* felmerülő érdekes nemzetközi szerepét vitattuk meg.

— Véleményed szerint mi az oka az általános érdektelenségnek, passzivitásnak a politikai órát illetően?

— Azt hiszem, nem veszik komolyan, ez a legnagyobb baj. Sokan beérik, elégségesnek tartják a Népszabadság felületes átfutását. Problémát okoz az időhiány is, tanrendtúlzsúfoltság. Mindezek ellenére úgy gondolom, hogy minden csoport találhat olyan ésszerű formát, amelyet a hallgatók szívesen fogadnak, s így *a politikai óra nemcsak tanrend szerinti előírást jelenthetne, hanem a csoport igazi politikai körévé, vitafórumává válna.*

— brüll —

Segíteni is lehet

Hosszú sor a ruhatár előtt. Kiabálás, türelmetlenség... A tömegből gorombaságok röpködnek a ruhatárosnő felé.

De hiába minden, a sor lassan halad, nem győzik kiadni a kabátokat...

Miért kell ennek a jelenetnek napról napra megismétlődni?

— Nyilvánvaló, hogy 3—400 embert nem lehet pillanatok alatt kiszolgálni — válaszol Igaz János bácsi, egyetemünk gondnoka. — Ez fizikailag képtelenség. A ruhatári kiszolgáló személyzet létszámának emelésével lehetne enyhíteni a bajon, erre azonban nincs mód. Marad tehát a tolongás, és egyes hallgatók jóvoltából a veszekedés. Sokan ugyanis nem restellik szidalmazni a ruhatárosnőt.

A jelenlegi helyzetben pedig egyedül a hallgatók tehetnek valamit a csúfoltság enyhítésére. Azért mondom ezt, mert vannak, akik bemennek segíteni a ruhatárosnőnek, mint például Galambos Irén, Szabó Katalin, Homolya László, Jóba Csaba, Kis András vagy Bordács Ignác. Jószándék és segítőkészség kérdése csupán, hogy valaki zúgolódás helyett ezt az utat választja.

Mi tudjuk, hogy ez csupán félmegoldás, de amíg a ruhatár csúcsforgalmi túlterheléséből adódó többletmunka elvégzésére megoldást nem találunk, segítséget várunk a hallgatóktól, és önkéntes munkájukat mindannyian köszönettel fogadjuk — fejezte be Igaz bácsi.

F. P.

KÖZÉPISKOLÁS MÓDSZERREL

Az anyag nagy – az idő kevés volt

Most befejeződtek az utóvizsgák, teljesen lezárult a félév, elsősökkel beszélgettünk arról, milyenek az egyetemen a szerzett első félévi tapasztalataik, mennyiben váltak valóra elképzeléseik milyen problémáik voltak, milyen következtetéseket vontak le ezekből. Összefoglalva: hogyan látják az első félévet? A beszélgetés gyakran nehezen indult. A hallgatók — érthetetlen módon — nehezen szánták rá magukat a „nyilatkozásra", amikor elképzeléseikről s azok megvalósulásáról kérdezősködtünk.

A leggyakoribb a négyes bizonyítvány. A sok négyes közül egy így nyilatkozott:

— Két pont különbséggel lettem négyes. Úgy érzem, mindent megtettem, ami erőmből tellett. Az elmúlt félév folyamán, különösen az első hónapokban, rendszeresen napi 4—5 órát tanultam. Tapasztalatom: mivel év közben megtanultam a gazdaságtörténet vázlatát (3—4 oldalt hetente), igen könnyű volt a vizsgára felkészülni, az anyag nem volt számomra ismeretlen, s a könyvet szinte csak el kellett olvasni.

Mi volt nehéz az első félév során?

— Úgy érzem, a legnagyobb problémát az jelentette, hogy az év elején nem tudtuk

kiválasztani a lényeget

A vizsgaidőszakban pedig, a vizsgarutin hiánya jelentett nehézséget, de, gondolom, most már az első vizsgaidőszak lezárulása után, a többieknek sem tűnik olyan veszélyesnek az egész.

Most egy másik hallgató szólalt meg a társaságból: Be kell vallanom, én korántsem tanultam annyit, mint a kollégám. Szemeszter közben csak a szemináriumokra készültem. Gondoltam, a teljes anyaggal ráérek a vizsgaidőszakban foglalkozni. Akkor azonban

kicsit megijedtem

a hatalmas és számomra meglehetősen ismeretlen anyagtól. Most örülök, hogy megúsztam utóvizsga nélkül.

Az előbb azt mondtad, hogy a jog különösen nehezen ment. Miért?

— Valóban, legtöbbet a joggal foglalkoztam, s mégsem sikerült jó eredményt elérnem. Azt hiszem, a legnagyobb baj az volt, hogy nem jártam rendszeresen előadásra, s így teljesen ismeretlen anyaggal kellett megbirkóznom...

Egy agrárszakos hallgató szerint elég csak olvasgatni az anyagot, hiszen komoly tanulásra úgyis csak a vizsga előtt kerül sor.

Elmesélte, hogy az agrárszakosoknak a két technológiai szaktárgy (agrokémia, mezőgazdasági géptan) közül az akrokémia okozott nehézséget, hiszen nem volt tankönyvük.

Amikor módszereiről kérdeztük, így válaszolt: — A vizsgaidőszakban mindig csak egy tárggyal foglalkoztam egyszerre. Matematikából témakörönként tanultam az anyagot, a levezetéseket és példákat, s mindig ügyeltem arra, hogy maradjon időm az ismétlésre. Hogy teljes legyen a kép, egy kitűnő tanulót is megkérdeztünk.

— Nem is mertem arra gondolni, hogy ilyen jó eredményt érek el az egyetemen, hiszen a középiskolában sohasem voltam kitűnő. Be kell vallanom, hogy rendszeresen tanultam, év közben, annál is inkább, mivel féltem a vizsgáktól, és nem ismertem a követelményeket. Nagyon sokat jelentett, különösen a matematikánál a közös kollégiumi tanulás.

Azonban találkoztunk olyanokkal is, akiknek a jelesek, négyesek mellé

becsúszott az utóvizsga.

Vajon mi lehetett ennek az oka?

— Úgy érzem, becsületesen felkészültem erre a vizsgámra is — mondja az egyik hallgató. — Azonban mivel a matematika nem erős oldalam, nagyon ideges voltam, és elkövettem a példámban egy elemi hibát. Másoknál az időhiány befolyásolta hátrányosan a felkészülést, vagy a rosszul tervezett időpont.

Magyarázatot ... keresnek mindannyian.

Sajnos, van olyan hallgató, akinek két vizsgája nem sikerült, s most erre próbál magyarázatot találni.

Matematikából úgyszólván számított az utóvizsgára. „Kevés volt az időm, egész anyagrészeket nem tudtam, s amit tanultam, azt sem értettem tökéletesen." — Gondolta, az utóvizsga-időszakban majd jobban átveszi az anyagot. Csakhogy jogból is becsúszott az uv. A többi vizsgája pedik mind kettes. Vajon mi az oka ennek a nem túl dicséretes eredménynek. Otthoni körülményeid nem engedik meg a nyugodt tanulást?

— Nem otthon, ismerősöknél lakom, ott napközben nem lehet tanulni, mert nagy a család.

Arra a kérdésre, hogy miért nem jár könyvtárba, azt a választ kaptuk, hogy ott sem tud tanulni, mert sokan vannak.

Végül is kiderült, hogy nem a hellyel van probléma: több évig dolgozott, elvesztette gyakorlatát a tanulásban, nem tud megfelelően koncentrálni, s naponta nem képes egy-két órával többet tanulni.

Végigtekintve a hallgatóktól kapott válaszokat, lassan kezd kibontakozni az általános kép. Sokan megpróbáltak az előadásokkal párhuzamosan felkészülni a tárgyakból, de lassan háttérbe szorultak a vizsgatárgyak — rájuk nem jutott idő. A hallgatók nagy része tehát nem jutott el addig, hogy év közben kinyissa a jegyzetét, amiből kollokválni kellett. A többség a munka zömét a vizsgaidőszakra hagyta. Ekkor már nem állt túl sok idő rendelkezésre. Az ismeretlen anyagot a középiskolából idén vagy tavaly kikerült hallgatók középiskolás módszerrel próbálták feldolgozni, ehhez az anyag nagy, s az idő kevés volt. A válaszokból kiderült, hányféle módszerrel próbálták rövid idő alatt az anyag lényegét megragadni: több-kevesebb sikerrel.

Hiányzott, persze, a vizsgarutin is, amit, sajnos, a sok matematika uv-vel gyarapítani lehetett.

A legnehezebb tárgy a matematika volt, szinte kivétel nélkül mindenkinek. Pedig ebből a tárgyból állandóan készülni kellett a szemináriumokra és a két zárthelyire.

A cikkben közölt válaszok talán nem tükrözik azt a közhangulatot, ami pedig elég általános: miért kell „ekkora felhajtást csapni" egy aláírásért? Gondoltak pedig a filozófiára és a gazdaságföldrajzra. Volt, aki háromszor számolt be egy tárgyból.

A sikertelenség egyik oka a félév végi zsúfoltság lehetett: egymást érték a zárthelyik és a beszámolók, olyannyira, hogy lehetetlenné tették a készülést az első vizsgára.

Most, túl a „tűzkeresztségen", nagy lendülettel kezdték a második félévet elsőseink, s reméljük tapasztalatokkal gazdagodva.

Fery Sarolta — Nagy Zsuzsa

Évismétlés, vagy felvételi?

Elsős hallgatóink közt elterjedt az a hír, hogy újabb rendelkezés értelmében, ha több tárgyból megbuktak, nem lehet az első fél évet megismételni, hanem újra felvételezni kell az egyetemre. Megkérdeztük az oktatási csoportot a hír valódiságáról. Kiderült, alaptalan az aggodalom, mert az első fél évet sikertelen vizsgák esetén a felsőbb évfolyamokhoz hasonlóan a következő tanévben újra el lehet kezdeni, az évismétlésről az illető kar dékánja dönt.

Milyennek képzelem el...?

Az elsőéveseknek kiosztott kérdőíven szereplő kérdések egy része túlmutatott a közvetlen egyetemi tapasztalatok összegezésén. Ilyen volt az is, hogy „Milyennek képzeli el a kommunista szakembert?" A válaszokból ki kellene alakulni olyan összképnek, amely elsőéveseinket jellemzi. Hogy fest ez a kép?

Érdemes néhány szót arról is szólni, ki hogyan fogta fel magát a kérdést.

Kezdjük talán azokkal, akik meg sem kísérelték a lényeget megragadni, vagy komolyan átgondolni, és annak alapján válaszolni. Akik komolytalanul értelmezve a kérdést, megoldását csupán a „jó családapa" fogalmában „keresték", vagy enyhe agnoszticizmussal jelentették ki „azt én is szeretném tudni", esetleg „kár kíváncsiskodni, majd meglátjuk".

A válaszok nagy részének jellegét azonban nem ez a hangvétel jellemzi, hanem inkább az, mikor a kérdést megkerülve

általános sablonokból

próbálják összeállítani a kommunista szakember egyéniségét. Nézzünk meg néhányat az ilyen válaszok közül:

„Önzetlen, becsületes, társadalmi életet szerető ember"

„Öntudatos, segítőkész, sokoldalú, hivatásérző..."

„...aki nemcsak az íróasztal mellett, hanem a gyakorlati munkában is megállja a helyét."

„...összeegyezteti az egyéni és társadalmi érdekeket..."

És idézhetném tovább a válaszok egész sorát, akik a „jó modorban", a „céltudatos" cselekvésben vélik megtalálni a helyes feleletet.

A többi válasz jellemzője, hogy elsüllyedve egy-egy részletproblémába, meg sem kísérelték a kommunista ember fogalmát kialakítani. Fő jellemvonásuk, hogy a kommunista ember

jellembeli tulajdonságait

hangsúlyozzák ki, mint pl.

„...nem szakbarbárnak képzelem el, udvariasnak, más emberen segítőnek; kedves, határozott, nem megalkuvó jellemnek, aki nemcsak azért mond valamit *úgy*, hogy ne legyen belőle hátránya."

„Öntudatos, becsületes. Lelkiismeretesen végzi munkáját. Műveltsége átfogó, nem egy területre korlátozódik. Közösségi ember..."

„Merész tervező, nem fél elvetni a régit, ha az rossz."

„Ne csak a párttagkönyvért legyen párttag..."

És a többiek, akik még jobban leszűkítve a kérdést, annak megoldását a szorosan vett

szakmai tudásban

keresik:

„Aki olyan képzett, hogy minden problémához hozzá tud szólni."

„A tudományok széles skálája miatt csak szakágában specialista — a tudományok szoros kapcsolata következtében általánosan művelt."

„...szaktudása alapján akar érvényesülni."

„A népgazdaság érdekeit tartja szem előtt, de nem ragaszkodik mereven a paragrafusokhoz, és rendeletekhez."

„...higgyen abban, amit csinál. Legyen céltudatos."

„Egyik életcélja feltétlenül szakmai kibontakozása, amellett azonban ember, nem szakbarbár. És mindenképpen ember. Az ember szót feltétlenül hangsúlyozni szeretném."

„...igazán ember legyen. Ideológiailag és szakmailag képzett."

Az elmondottakból is kitűnik, hogy a válaszok nagy részének jellemzője a kérdés általánosítása, vagy a fogalom leszűkítése. Nem eldönteni kívántuk a kérdést, csupán ízelítőt szerettünk volna adni.

Sz. E.

A KISZ is számít az új hallgatókra

Bessenyei Lajostól kérdeztük meg, milyen az egyetemi KISZ-vezetőség véleménye az elsősök eddig végzett KISZ-munkájáról.

— Először azt szeretném megállapítani, hogy elégedettek vagyunk a tanulmányi előmenetellel. Az eredmények, elsősorban a kollégium lakói között igen jók, és ennek a ténynek nagy jelentősége van a KISZ szempontjából. Meg kell említenem azt is, hogy lelkes hallgatók jöttek egyetemünkre. Ennek a lelkesedésnek egyik kézzelfogható bizonyítéka az, hogy többen jelentkeztek a nyári építőtáborokba, mint az elmúlt években. Ezt a KISZ-vezetőség azzal igyekszik jutalmazni, hogy az üdüléseknél, a külföldre szervezett egyetemi társasutazásoknál figyelembe vesszük az elsősöket is.

Most pedig a problémákról, nehézségekről szeretnénk beszélni.

Sok tanár panaszkodik az elsősökre, hogy előadások alatt nem tanúsítanak megfelelő magatartást. Ennek természetes magyarázata az, hogy az évfolyam meglehetősen nagy létszámú, s így az egyes előadásokon hatalmas a tömeg. Mi reméljük, hogy a megosztott órákon javulni fog a helyzet, de addig is több fegyelmet, öntudatosabb magatartást várunk elsőseinktől.

Megkérdeztük Bessenyei elvtársat arról, mi könnyíti meg az elsőévesek bekapcsolódását a KISZ-életbe?

— Két-három éve vezették be egyetemünkön az úgynevezett instruktoros rendszert, amely abban áll, hogy a csoportoknak felsős instruktoruk van. A módszer, elméletben feltétlenül helyes, gyakorlati megvalósítása azonban elsősorban a kijelölt instruktor személyétől és hozzáállásától függ. Hallottuk, hogy milyen sokan jelentkeztek építőtáborba. De hogyan teljesítsék a 20 munkaórát azok, akik nem dolgoznak a nyáron építőtáborban?

— A második félévben is biztosítunk társadalmi munkalehetőségeket hallgatóinknak, többnyire könnyű, nem megerőltető adminisztratív munkát. Aki nem tud táborba menni, tekintse kötelességének kihasználni a KISZ nyújtotta egyéb társadalmi munkaalkalmakat.

Utolsó kérdésünk azokkal foglalkozik, akikben a kezdeti lelkesedés, konkrét feladatok hiányában lankadni kezd. Számos ilyen hallgatónk van.

— Azok, akik aktívabban szeretnének részt venni a KISZ munkájában, jelentkezzenek önként, mert sajnos a vezetőség tagjai nem tudnak minden embert kikérdezni.

Mi a véleményük az elsősökről?

Elsősökről érdeklődtünk az egyetem dékáni hivatalaiban is. Kérdéseinkre Képes Lajosné, Bujna Ferencné, Pácza Istvánné tanulmányi előadók válaszoltak.

— Itt, a dékáni hivatalban pozitív vélemény alakult ki a kereskedelmi kar elsőéves hallgatóiról — kezdte Képesné elvtársnő. A vizsgajelentkezésekből kiderült, hogy az elsősök vizsgáikat csoportosan, s elég sikeresen tették le. Sajnos, az idén is volt egy pár utóvizsga, szerencsére ezeknek a száma elenyésző a tavalyi félévihez képest. S reméljük, hogy most az utóvizsga-időszakban az uv-soknak is sikerült befejezniök a félévet.

Pázsa elvtársnőtől is jó véleményt hallottunk:

— Az elsősök — tanulmányi munkájukat tekintve — sokkal jobbak a tavalyiaknál, hiszen itt az ipari karon a matematika kivételével alig volt bukás. Érdemes külön megemlíteni a közlekedési szakot, közülük csak egy hallgató bukott, nyelvből.

Ezenkívül örvendetes az a tény is, hogy az elsősök közül nem sokan kértek halasztást, és csak (3—4) a vizsgán meg nem jelentek száma.

A tanulmányi eredmények mellett fontos a fegyelem is. Ezen a területen hogyan állták meg helyüket elsőéves hallgatóink?

— Különleges rendbontás, komoly fegyelmi ügy nem volt, de ez nem azt jelenti, hogy meg vagyunk elégedve elsőseink magatartásával. Elsősorban az előadások alatti fegyelmezetlenség okoz sok problémát. Ezen a kérdésen feltétlenül el kell gondolkodni az elsősöknek, s törekedjenek arra, hogy pozitív irányban változzon magatartásuk.

A legnagyobb lemorzsolódás, kiáradás az első félév környékén szokott bekövetkezni.

Hogy állunk ezzel a kérdéssel?

— Az ipari karról csak pár ember maradt ki, s ezek lemorzsolódása sem elsősorban tanulmányi, hanem főleg anyagi okok miatt történt.

Csak egy hallgató van, aki három utóvizsgája miatt kénytelen félbeszakítani tanulmányait — mondotta Pácza elvtársnő.

Nagyon örülünk annak, hogy a kereskedelmi és az általános karon is hasonló a helyzet.

Üdvözöljük az első év legjobbjait

Bekker Zsuzsa
I. ált.

Kreko Béla
I. évf. terv-mat.

Várkonyi Margit
I. belker.

Takács Lajos
I. agrár

Rekettye Gábor
I. ált.

Balikó Jánosné
I. belker.

Martin József
I. közlekedés

Kovács Magdolna
I. külker.

Komáromy Emese
I. tanári B

Győrfi László
I. közl.

Gyurgyevits Éva
I. pénzügy

Gecsei Ida
I. pénzügy

A KLUB *és akikért van...*

Ha azt kérdezném egyetemünk bármelyik hallgatójától: Kell-e az egyetemi klub, biztos vagyok benne, hogy *igennel* felelne. Különböznének azonban a válaszok arra a kérdésre: Ki hogyan képzeli el? Mert klub tulajdonképpen most is van, bár nem felel meg az elképzeléseknek. Pontosabban: nem teljesen felel meg. Mert a klub szó említésekor különbséget kell tenni két funkciója között. Más dolog a klubról, mint *helyiségről* beszélni, és megint más, mint *szervezetet* tekinteni. Ez utóbbi funkciójának betöltését ugyanis a Klub igyekszik biztosítani színes, változatos programjaival: művészettörténeti előadásaival, hanglemezbemutatóival, irodalmi és vitaestjeivel stb. Hogy ez irányú tevékenységét mégsem illethetjük a sikeres jelzővel, az nem elsősorban a klubon múlik.

Az előadások színvonalasak, csak éppen egyik lényeges oldaluk hiányzik: nincs közönség. Nincs, mert az a 10—15 embert, akik éppen megtöltik az első sorokat, aligha lehet ezzel a szóval jelölni.

A klub a maga részéről jobb propagandával és még érdekesebb, színesebb programmal igyekszik az érdeklődést felkelteni. E félévi terveiben sok olyan előadás szerepel, amely — joggal — az eddiginél nagyobb érdeklődésre tarthat igényt. (Gondolok itt a modern építészetről és szobrászatról, valamint az absztraktról szóló előadásokra, a sztereofonikus hanglemezbemutatókra stb.)

Az igyekezet azonban egy oldalról — kevés. *Több érdeklődésre, figyelemre van szükség a hallgatók részéről is.*

Kártyaterem vagy egyetemi klub?

A kérdés jogosan vetődik fel bárkiben, aki körülnéz az ízlésesen berendezett helyiségben. Az asztaloknál heves kártyacsaták dúlnak, s a képet nem teszi sokkal változatosabbá az a néhány ember sem, aki éppen rexezik vagy biliárdozik. Kérdésemre, hogy minden délután itt vannak-e, a következő — tréfásnak szánt, de véresen komoly — választ kaptam: „Egyik délután kártyázunk, másik délután uvézunk."

Indokolt az az óhaj, hogy legyen már végre klubunk.

Hogyan oldható ez meg?

A probléma régen foglalkoztatja a klub vezetőségét is. Megoldása azonban nem olyan egyszerű, mint képzelnénk, s ez nem elsősorban pénzkérdés, hanem — horribile dictu! — tudati, illetve öntudati. Mert könnyű megtenni a javaslatot: legyen ez, legyen az, ha néhány nap alatt megrongálódik, sőt uram bocsá' — eltűnik. (Sajnos, erre már volt precedens: ismeretlen tettesek elvágták a tvzsinórt, hazavitték a rádió alkatrészeit, eltörték a lemezeket, sőt, a dákókat is!)

Legyenek a klubban folyóiratok? Tegyük fel, hogy lesznek. De vajon meddig? Nagyon szomorú dolog erről beszélni, hisz egyetemistákról, felnőtt és elvileg intelligens emberekről van szó!

Hol a megoldás? Sürgősen cselekedni kell! A klub vezetősége rendező gárda szervezésére gondol, akik napi 3—3 órát a klubban töltenének és vigyáznának a rendre, ez a tevékenységük pedig beszámíthatna az ISZM keretében vállalt 20 óra társadalmi munka teljesítésébe.

További tervek pl. zenéstáncos szombatesték rendezése a klubban, valamint presszógép felszerelése, amely elsősorban anyagi probléma.

A kérdés tehát az; *miért nincs nálunk olyan klubélet, mint például Lengyelországban?* Hát elsősorban ezért. A klubban vitákat is lehet rendezni, nemcsak kártyacsatákat, sőt tv-t is lehet nézni, ha nem vágjuk el a zsinórt, lemez is lenne, rádió is, sőt folyóiratok, könyvek (jelenleg egy könyvtáros sem meri elvállalni ez utóbbi feladatot), csak sajátunkként kell kezelni a klub berendezéseit, vállalni érte a felelősséget, tehát semmi egyebet, mint *kulturált módon viselkedni!*

— ig —

ZBIGNIEW PIETRASINSKI:

Hogyan lehet fokozni az ember szellemi képességeit?

Az „intelligencia" kifejezéssel az alábbiakban egy általános szellemi képességet jelölünk, amelyet rendszerint a tanult osztályok tagjaival hoznak kapcsolatba, bár nem biztos, hogy mindegyikük rendelkezik is vele.

Indítékok — mint szükségszerű feltételek

Az erős és hosszan tartó motiváció lényeges előfeltétele az intelligencia növelésére irányuló bármely erőfeszítésnek. De valóban érdemes? Talán az intelligensebbek boldogabbak is az életben?

Tapasztalataink azt látszanak igazolni, hogy az életben elért siker és a személyes boldogság nem függ össze szükségszerűen az intelligencia fokával. Például az egyszerű ember jobban alkalmazkodik az élet nem mindig racionális eseményeihez, ezért kevésbé van kitéve a kiábrándulás és a belső konfliktus veszélyeinek. Vagy gondoljunk arra, hogy bizonyos egyszerű, egyhangú munkák végzése az intelligens embert kevésbé elégíti ki, mint azt, aki tompább szellemű és műveletlen.

Ugyanakkor vegyük figyelembe a probléma másik oldalát. Erős akarattal és nagy tudással párosulva az intelligencia az egyén boldogulásának döntő tényezője is lehet. Továbbá jogosan feltételezhető, hogy az intelligensebb emberek boldogabbnak fogják érezni magukat, mint a kevésbé intelligensek, akiknek élményskálája, örömforrása sokkal szegényesebb. Jóllehet autója és hűtőszekrénye lesz, de képtelen majd élvezni az esztétikai és szellemi élmények egyre növekvő körét. Az intelligencia fokozódásának — a gyakorlati előnyük mellett — belső emberi értéke is van, amennyiben megerősíti az egyént saját emberi méltóságában.

És egy másik lényeges szempont: az intelligencia gyarapítását illetően a társadalom érdekei feltétlenül egybeesnek az egyén érdekeivel.

Az iskola szerepe

A legjobb tanulókra vonatkozóan több ismert tudósnak az a véleménye, hogy a „jótanulók" általában képtelenek széles intellektuális látókört követelő kutatómunkára, mivel az egyhangú iskolai oktatás minden kezdeményezőerőtől megfosztja őket. Az iskolai átlagkövetelmények nem ösztönzik eléggé a tehetségesebb diákokat, ami fegyelmezetlen magatartást, de túlzott önbizalmat is eredményezhet. Ha az iskolán kívül nem éri őket más, kedvező hatás, akkor ez megakadályozza, hogy hozzászokjanak a kemény munkához, és megbénítja önkritikai érzéküket is, mivel az egyetlen hasonlítási szempont társaik átlagszínvonala.

És milyen hatással van a nehézkes iskolai oktatás a gyengébb képességűekre? Az iskola nem fordít elég gondot a szellemi műveletek gyakorlására, ezért az ilyen típusú diákok nem szokják meg, hogy analizálják és szintetizálják a tanult anyagot. R. Ginzburg szovjet pszichológus mutatta ki e készség jelentőségét a tudás megszerzésében, valamint minőségének, tartósságának és megbízhatóságának biztosításában.

Az intelligens viselkedés alapját képező szellemi készségek csökevényes kifejlődése, ami a kevés gyakorlásból adódik, problémát okoz az iskolai nevelésben. Távol áll tőlünk, hogy a tanárokra hárítsuk a felelősséget, tény viszont, hogy a XX. század második felében, amikor a téglaégetéstől kezdve minden tevékenység tudományos alapokon folyik, az emberi szellemnek, a természet és a kultúra legösszetettebb és legfinomabb termékének képzése és művelése ilyen megdöbbentően primitív és szakszerűtlen módon folyik. Idézzük Saint-Exupéry szavait:

„Az ember oktatása nem jelenti azt, hogy kultúrát is adnak neki. Ha valaki azt hiszi, hogy a kultúra formulák betanulásából áll, annak nem sok fogalma van a kultúra lényegéről. Ma bármelyik műszaki ismereteket tanuló diák sokkal többet tud a természet törvényeiről, mint Descartes vagy Pascal tudott. De talán azt jelenti ez, hogy képes hasonló színvonalú szellemi alkotótevékenységre, mint ők?"

A szellemi képességek fejlesztése

Az intellektuális fejlődésben rejlő lehetőségek bemutatására beszéljünk John Stuart Mill-ről (1806—1873), a híres angol filozófusról és közgazdászról. 14 éves koráig apja, James Mill (író, közgazdász és filozófus) irányította nevelését. John Stuart Mill 3 éves korában kezdett görögül tanulni, 6 éves korában a görög klasszikusokat eredetiben olvasta, és 8 éves volt, amikor már latint és algebrát tanult. Reggelenként apjával sétálva, számot adott előző napi olvasmányairól. A könyveken kívül természetesen nagy szerepet játszottak fejlődésében az édesapjával folytatott beszélgetések; tudományról, filozófiáról és politikáról.

Amikor más gyerekek még elemi iskolába járnak, J. S. Mill apja biztatása nyomán történelmi tanulmányokat ír. 8 éves korában apja megbízta őt kishúga, majd később többi testvére tanulásának felügyeletével is. Bár ezt a feladatot nem szerette túlságosan, mégis sok mindent hasznosított abból, hogy elmagyarázta nekik a nehezebb témákat. 12 éves korától logikát kezdett tanulni...

Melyek J. S. Mill nevelésének jellemző vonásai?

Tanulása nagyon korán kezdődött és igen intenzíven folyt. A lényeg mégis inkább az, hogy nem 30 vagy 40 tanuló egyike volt, hanem olyan ember nevelte, akinek nevelési elve az önálló gondolkodás kiművelése volt. A szigorú fegyelem ellenére a fiú válogathatott a konkrét témák között, soha nem kapott kidolgozott, kész tételeket és végső kinyilatkoztatásokat.

Természetesen figyelembe kell venni, hogy a „magántanári" feltételek ma aligha valósíthatók meg, ezenfelül Mill kivételes tudású és intelligenciájú ember volt. A módszerek sem voltak mindig ésszerűek, s némelyiket helyettesíteni lehet a mai ismereteken alapuló oktatási eljárásokkal. Mindenesetre ki kellene dolgozni a hatékony intellektuális képzés modern módszereit.

(Megjelent a Radar című lap 1964/1. számában.)

Fordította: **Vértes Gábor**

A közgazdasági tudományok műhelyében

A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaságtudományi Intézete jövőre lép működésének 10. esztendejébe. Hogy írásunk témájául választottuk, annak magyarázata mégsem csak a közelgő jubileum, hanem az a körülmény is, hogy hallgatóink nagy része tájékozatlan az intézet, s általában a gazdasági kutató apparátusok munkájáról.

1

A Közgazdaságtudományi Intézet a népgazdaság fejlődése elvi kérdéseivel foglalkozik, tudományos közgazdasági elemzéseket végez, de a kutatásoknak nem egyetlen, nem is központi szerve. Az Országos Tervhivatal, a KSH, a Beruházási Bank, az ágazati kutatóintézetek, továbbá egyetemünk és más intézmények is végeznek hasonló munkát.

Az elemzésre váró témáknak a jelzett intézetek közötti felosztását lényegében az Országos Távlati Tudományos Kutatási Terv fő feladataihoz kapcsolódó, koordináló bizottságok ajánlásai határozzák meg. A koordináló bizottságok az ajánlások megtételénél nemcsak a távlati terveket veszik figyelembe, hanem a párt- és az állami határozatokat, gazdasági életünk és külső gazdasági kapcsolataink aktuális problémáit is.

Ilyen ajánlások adják a Közgazdaságtudományi Intézet megoldandó feladatainak egyik forrását. 1964-ben például a kutatás alatt álló mintegy 30 témának több mint kétharmada ilyen eredetű. A feladatok másik része az intézet saját, több éves tervéből következik.

A Közgazdaságtudományi Intézet meghatározott időre (évre) szóló, és az MTA társadalmi és történelmi tudományok osztálya mint felügyeleti szerv által jóváhagyott tervének végrehajtásán 50 főnyi kutatógárda tevékenykedik. Ehhez elég hozzátenni, hogy a munkatársak több mint fele kandidátusi tudományos fokozattal rendelkezik.

2

Az intézet belső szervezetét tekintve, az 1964-es esztendő átalakítási periódust jelent, ugyanis az előző év végéig meglevő osztályos rendszert a kutatócsoportok váltották fel. Az új szervezeti forma előnyei és esetleges hátrányai először a folyó és a következő évben jelentkeznek. Mi a különbség a kettő között? Lényegében az, hogy amíg az osztályokon folyó kutatásnál az osztályok tudományos munkatársai különböző feladatok megoldásán dolgoztak, s ez az osztály munkája figyelemmel kísérésének, a kutatási átfutási időnek, a kutatók együttműködésének nehézségeit okozta, addig a három-hat főnyi, témánként szervezett csoportok ilyen gondoktól nagyrészt mentesek.

Így pl. a hajdani ipari osztályból alakult „Gazdaságossági csoport" a kutatási terv szerint 1964 végére „Alkalmazott gazdasági számítások áttekintése és a számítási módszerek problémái" címmel értekezést fog kibocsátani. Ehhez a csoport kutatói a „Villamosenergia-ipar beruházásainak gazdaságossága és gazdaságossági számítási módszerei" kérdéséről, a „Külkereskedelem gazdaságossága és gazdaságossági számításainak módszerei"-ről és egyéb témákról kidolgozandó fejezetekkel járulnak hozzá.

A „KGST-munkacsoportok" a kutatók együttműködésének még közvetlenebb formáját valósítja meg. Itt a vizsgált gazdasági probléma — a szocialista országok alapanyag-termelő iparágainak a feldolgozó iparágakkal szembeni viszonylagos elmaradása — különböző részeivel is közösen foglalkoznak.

3

A Közgazdaságtudományi Intézet, pontosabban az intézet munkatársainak a közgazdasági gyakorlattal, illetve más tudományos fórumokkal való viszonyára a kapcsolatok széles köre a jellemző. — Pontosabban az intézet munkatársainak — ez a kitétel arra utal, hogy bár az intézet funkcionálisan nem kapcsolódik külső szervekhez, a kutatók mint szakbizottsági tagok részt vesznek más tudományos intézetek munkájában, vagy mellékállásban dolgoznak.

Ez a körülmény — ha a kapcsolatok tudományos előnyeit mérlegeljük — módot ad arra, hogy az intézeten kívül nyert tapasztalatok ne kerüljék el a kutatók figyelmét, ugyanakkor az itt elért eredmények is elterjedhessenek.

Az intézet egyik munkatársa tagja az OMFB Gazdaságossági Metodikai Bizottságának. A KGST Közgazdasági Állandó Bizottsága „Saját árbázis munkacsoportjá"-ban a magyar javaslat kidolgozásához az intézet néhány munkatársa eredményesen járult hozzá. Az intézet kutatói részt vesznek a KNEB munkájában is. Legutóbb az energiahordozókkal való gazdálkodás hatékonyságának országos felmérését segítették, és javaslatokat dolgoztak ki a népgazdaság központi irányító szerveinek.

A közgazdasági kutatások eredményei, azon túl, hogy a munkakapcsolatok útján tovaterjednek, mint tanulmányok, nyomtatásban is napvilágot látnak. De ezt megelőzőleg állniuk kell egy szakértői bizottság bírálatát. A bizottságokban részt vesznek azok az intézeti, más tudományos területen működő és gyakorlati szakemberek, akiknek a megbírálandó tanulmány tárgyában igen nagy tapasztalataik vannak, illetve maguk is hasonló témákban kutatnak. A minősítés eldönti a kutatási eredmény felhasználásának módját, esetleges jutalmazását. A tanulmány folyóiratcikk vagy könyv formájában kerül közlésre, illetve helyet kaphat az intézet saját kiadványában is.

4

A külföldi közgazdasági tudományos intézményekkel való kapcsolatok, mivel esetenként külföldi konferenciák munkájában való részvétellel, tanulmányutakkal járnak, a tapasztalatszerzésre és tapasztalatátadásra kiváló alkalmakat biztosítanak.

Akár a Közgazdaságtudományi Intézetből kiutazó, akár a vendégül látott külföldi tudósok számának felsorolását nézzük, megállapíthatjuk, hogy gyarapodnak az ilyen eszmecserék lehetőségei.

külföldre kiutazott

	konferenciára (alkalom)	tanulmányútra (fő)	külföldi meghívásra (alkalom)
1962.	10	12	2
1963.	21	13	5

külföldről érkezett (fő)

	tanulmányútra	látogatóba
1962.	6	19
1963.	11	15

Ehhez hozzátehetjük: az intézetből évente egy-két kutató olyan feladattal is külföldre utazik, hogy hosszabb időre az ENSZ vagy a KGST munkájában vegyen részt.

A fenti írás dr. Sági Márton elvtárssal, a Közgazdaságtudományi Intézet tudományos titkárával folytatott beszélgetés alapján készült.

Torma Imre

Ott matematika is van?

Izgalmas kérdés: mit tudnak a közgazdaságtudományi egyetemről és a közgazdászok munkájáról azok az érettségi előtt álló diákok, akik hozzánk készülnek.

Erről szerettünk volna valamit megtudni, ezért elbeszélgettünk a budapesti Eötvös József Gimnázium negyedikeseivel. Amikor feltettük az első kérdést: Milyen szakra akartok jelentkezni? — szinte kórusban felelték:

— *Külkerre.*

— És, ha oda helyhiány miatt, vagy más okból nem sikerül, akkor milyen szakra mennétek?

A „válasz" megdöbbentő volt:

— *Milyen szakok vannak még?*

Igy egy-kettőre mi váltunk „riportalannyá". Kérdéseikre igyekeztünk alapos választ adni, és amikor a matematika szerepéhez értünk, valamennyien felszisszentek.

— Szóval hadilábon álltok a matematikával? — kérdeztük.

— *Hát,... nem gondoltuk, hogy...*

— Miért nem? Hogyan képzeltétek el tulajdonképpen a közgazdászok munkáját?

Hosszú csend. Végül egyikük elkezdi:

— *Én már nyaranként dolgoztam két külkereskedelmi vállalatnál, a MERT-nél és a Lignimpexnél. Amikor az ember befejezi az egyetemet, azt hiszem, először bonyolító lesz, később üzletkötő... és így halad tovább...*

— De a külkereskedelmen kívül milyen közgazdasági munkát ismertek?

Válasz helyett ismét hosszas hallgatás... Végül a beszélgetés kellemesebb vágányra fut. A nyelvtanulással és a történelemmel nincsenek problémák. Szívesen foglalkoznak mindkettővel, érdeklődnek az aktuális politikai (elsősorban persze külpolitikai) események iránt.

Egyikük a nemzetközi szakon szeretne továbbtanulni...; vagy „esetleg" a külkeren. Kifejezetten a diplomáciai élet érdekli, történelemmel, politikával sokat foglalkozik... viszont a matematikához, a mennyiségi tudományokhoz és a kifejezetten gazdasági tevékenységhez ő sem vonzódik túlságosan.

A kép, ami bennünk a látogatás során kialakult, talán és remélhetőleg nem a legáltalánosabb, de biztos, hogy nem tükrözhet elszórt véletlent sem.

...Hiszen kérdezzük csak meg első- és másodéves hallgatóinkat, hogyan képzelik el ők jövendő munkájukat? Mit tudnak róla?

Lakatos — Faklen

Szerkesztői üzenetek

Kedves Cs!

Beküldött karikatúráid között több is van, amit lapunkban közölni szeretnénk. Ennek akadálya csupán az, hogy ceruzával készültek, némelyiket még színezted is. A nyomda viszont csak tussal készített rajzról tud másolatot készíteni, ezért ugyanazokat a témákat tussal kellene megrajzolni. Azt írod, szeretnél egy ideig inkognitóban maradni. Ennek nincs akadálya, de eredményesebben tudnál a lapnak dolgozni, ha felkeresnéd a szerkesztőséget. Rajzaidat várjuk.

Diáksajtó

az Egyesült Államokban

(BEFEJEZŐ RÉSZ)

Az integráció támogatásáért megtámadott diákszerkesztők

(Az integráció szó itt a jogegyenlőség új területekre való kiterjesztését jelenti.)

A négerek állampolgári jogaiért folytatott harc — beleértve az iskolai jogegyenlőség kérdését is — az elmúlt néhány hónapban élesen kettéosztotta az Egyesült Államokat, amint ezt mind az északi, mind a déli néger gettókban alkalmazott erőszak bizonyítja. Sok fehér és néger diák vetette latba erejét, hogy széttörje a Jim Crow korlátokat az iskolában, az éttermekben és a közlekedésben. Még a déli államokban is távol áll minden fehér egyetemistától, hogy jóváhagyja az alabamai kormányzó, Wallace vagy a mississippi-i kormányzó, Barnett veszett elkülönítési politikáját.

Melvin Meyert az Alabamai Egyetem lapjának szerkesztőjét megfenyegette a Ku Klux Klan, mivel a szerkesztőség támogatta James Meredith beiratkozását Mississippi egyetemére. Amikor Meyer több fenyegető levelet kapott és a Klan szüleinek háza kertjében a fűbe egy keresztet égetett, az egyetemi hatóságok a rendőrséghez fordultak az egyemista szerkesztők védelmében. „Az egyetem nem rendeli alá magát a közönség és a Klan nyomásainak, amely el akar hallgattatni engem és cenzúrázni akarja az újságot" — nyilatkozta Meyer.

A másik egyetemi lap, amely felszította az elkülönítők tűzokádó haragját, a tulane-i HULLABALOO volt. A lap egy fényképes riportot közölt a Tulane-i kávéházban megtartott ülősztrájkról, a mozgalomról, amely közel egy évig tartott. Az Államok Jogát Védő Nemzeti Párt (egy reakciós csoport, amely többek között az egyes államok jogainak kiszélesítését követeli) louisianai csoportja egy sokszorosított levelet terjesztett el a Tulane-i egyetemen, hogy szétrobbantsa a HULLABALOO-t a fényképek publikációjáért, amelyek bemutatják a négereket „... akik átveszik a kávéházat, miközben ezt annak igazgatója nyugodtan szemléli."

A lap szerkesztője, Dean Gottehrer azt válaszolta, hogy „150-nél is több olyan magán-, nyilvános- vagy egyházi jellegű egyetem van Délen, amely néger hallgatóinak oklevelet ad. Egyedül Louisiana államban több mint 650 néger diák tanul állami támogatású intézetekben. Úgy gondolom, hogy az ország bíróságai szabhatják meg a néger diákok felvételének határait, nem pedig az Államok Jogát Védő Párt louisianai csoportja."

Még Mississippiben, a fehér felsőbbrendűség híveinek központjában is alapított a néger és fehér diákok maroknyi bátor csoportja egy hetilapot, a MISSISSIPPI FREE PRESS-t. Ez a lap Washingtonban is ellenkezést váltott ki, mert olyan híreket közölt, amelyeket az ország lapjai nem mertek közölni. A lapot a Diák Egyeztető Bizottság tagjai alapították, vezetője a húszéves Charles Butts, aki az Oberlin College-t hagyta ott, hogy Délen dolgozzon az integrációért. Célját így határozta meg: „Meggyőzni a négereket, hogy ők nem alsóbbrendű, hanem teljesértékű emberek és megilletik őket mindazok a jogok, amelyek a többi állampolgárt." A FREE PRESS szerkesztőségéhez tartozik Dewey Green is, aki azzal vált ismertté, hogy ő volt a második néger, aki a mississippi-i egyetemre akart beiratkozni. Felvételi kérelmének indokolatlan visszautasítása után Green, a Szövetség Bírósághoz fordult, hogy vizsgálja felül a helyi bíróság határozatát és adja meg számára a lehetőséget, hogy az egyetemre járhasson.

Nevetséges, de a MISSISSIPPI FREE PRESS-t nem tudják Mississippiben publikálni, ezért 100 mérföld távolságban kell kinyomatni Memphisben, Tennesee államban. A helyi néger üzletemberek megadják az anyagi támogatást és a kollégiumok és egyetemek szerte az országban előfizetéseket gyűjtenek a kereszteshadjáratot folytató lap megsegítésére.

A békeharcosok ellen is

De nemcsak a közép-nyugati és messzi—déli területeken támadják a diáksajtót.

New York Cityben a Queens egyetem PHOENIX című lapjának egész szerkesztőségét fegyelmi elé állították egy cikk miatt. Ez akkoriban történt, amikor az Amerika Ellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottság vizsgálatokat folytatott a Nők Békeharca mozgalom ellen. A béke-csoport körül zajló vizsgálatok felháborították a PHOENIX szerkesztőit, így cikkben megtámadták az Amerika Ellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottságot, hogy ők képesek legkevésbé felismerni és bevallani Amerika hibáit.

Oregonban Ron Buelt, a DAILY EMERALD szerkesztőjét szólították fel egy vita után a lemondásra. A vita, amelyet egyik társszerkesztőjével folytatott, a hazafiság kérdését vetette fel. A Diák Szenátus 13 szavazattal 12 ellenében lemondatta Buelt, de egy kérvény nyomán az Egyetem Publikációs Testülete felfüggesztette a döntést.

Ezek a zaklatások, amelyeket a helyi egyetemi előkelőségek politikai sovinizmusa vagy hazafiaskodó magatartása táplál, megfélemlítik a tapasztalatlan diákszerkesztőket.

Az ismétlődő támadásoknak azonban olyan hatásuk is van, hogy a vezetőkkel való összeütközések híre szétterjed a többi egyetemen is, és biztatja a diákújságírókat, hogy ne csak egyedül a szabad diáksajtóért vívott harcban. Megerősíti őket elhatározásukban, hogy ellenállásnak bármilyen nyomásnak, és kipellengérezzék a képmutatás minden formáját.

(A Welt Studenten Nachrichten cikke nyomán fordította Kékesi József.)

KITŰNŐ TANULÓINK

Ujvári Szilvia
II. pénzügy

Pápa Mária
II. ipar

Bodókői Marianna
II. pénzügy

Bognár Margit
II. pénzügy

Kulturális kérdésekről

A KISZ kulturosztálya munkájával és a kultúrélet problémáival foglalkozott február 15-én a KISZ-végrehajtóbizottság.

Legfontosabb teendő a hallgatók kulturális érdeklődésének felmérése és ennek alapján a csoportokban, alapszervezetekben a kulturális élet hatékonyabb megszervezése. Ugyanakkor a kedvező tapasztalatok alapján bővíteni kell az összegyetemi kulturális rendezvények, megmozdulások körét. Különösen a klubnak van ebben a munkában nagy szerepe.

Az öntevékeny művészeti csoportok működési feltételeinek megjavítása érdekében határozat született, hogy a KISZ VB tagjai közül és néhány kiváló kultúrmunkát végző hallgató bevonásával kulturális bizottságot hoznak létre. A bizottság a művészeti körök munkáján túl, eredményesebben foghatná össze egyetemünkön az egész kulturális életet. (F.)

Egy elsős kérdezi;

Sajnos, szereztem egy uvét és ez azt hiszem, anyagilag is súlyosan érint. De, hogy pontosan, mennyire, azt még nem tudom. Hallottam, hogy fél éven keresztül csak a szociális segélyt kaphatom, más vélemény szerint pedig egy hónapig nem kaphatom a tanulmányi ösztöndíjat. Melyik igaz a kettő közül?

Válasz: az utóvizsgát szerzett hallgató egész fél éven keresztül elveszíti a tanulmányi ösztöndíjat.

Látták, hallottuk...

EGY ZÁRTHELYI DOLGOZATBAN:

„Demokritosz legnagyobb felfedezése az volt, hogy ami van, az van, ami nincs, az nincs. Ezenkívül foglalkozott még az atomelmélettel is..."

VIZSGÁN:

„Tőkecentralizációnak azt nevezzük, amikor sok kis tőkésből egy nagyobb lesz."

„A kapitalizmus farkastörvénye, hogy a nagy hal megeszi a kis halat."

ELŐADÁSON:

„Egyesek tömegesen érkeznek 8 óra után."

„Gépexportunk fele a nemzetközi piacon kerül értékesítésre."

ÉS AZ UTCÁN

— Hallottad?

— Mit?

— Hogy a Marx téren felállítottak egy automatát.

— Nem hallottam. Mi van vele?

— Olyan automata volt, amibe 1 forintot kellett bedobni, és 2 forintot adott vissza. Kifogástalanul működött három hónapig, nagy közönségsikere volt..., és most mégis leszerelték.

— De miért?

— Mert rájöttek, hogy nem gazdaságos. —kl—

KÖZGAZDASÁGI TÁRSASÁG hírei

A Magyar Közgazdasági Társaság népgazdaságtervezési és ipari szakosztálya ankétot rendez, február 25-én, kedden délután 3 órai kezdettel a Kossuth Klub (VIII., Múzeum u. 7.) emeleti termében.

Előadást tart Buda István, a Munkaügyi Minisztérium bér- és munkaügyi főosztályának vezetője, „Munkaerőgazdálkodásunk időszerű feladatairól" és Tímár János kandidátus, az Országos Tervhivatal munkaerőtervezési osztályának vezetője, „Az ország munkaerőhelyzetéről".

Felkért hozzászóló: dr. Habil. Ekkehard Sachse, a Berlini Közgazdasági Főiskola Munkagazdaságtani Intézetének igazgatója.

Vitavezető: Lázár György, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese.

Rolando T. Escardo (kubai)

Vannak napok

Vannak napok, melyek rámtipornak
fullasztó óráikkal,
és betapodják lassan a szivem.

Vannak napok, melyek óriási nyájként
tipornak rám;
én gyűlölöm testemre zuhogó
ölelésüket
mint téli esőt, ha
hajamat korbácsolja.

Vannak napok, melyek rámtipornak,
végül is tovaperegnek...
De én maradok.

Franciából fordította: Miklósvári Zoltán

Az imádat mártírja

Klári elragadó jelenség. Hibátlan alakja, leomló hosszú szőke haja, és főként mélyen ülő bogárfekete szeme a fiúkat mindig meghódította. Kívánsága szinte parancs volt számukra.

Januárban egy szép napon Klári a filozófia tanszék előtt sétálgatott, sötétkék kosztümben, fehér gallérral. Vizsgázni készült. Ideges volt, a lába remegett, s ráadásul még fázott is. A nyugtalan remegésen persze nem lehet egykönnyen segíteni, de a hideg ellen van gyógyszer.

Ezen a napon, szemközt a filozófiával, a jogi tanszéken is sokan vizsgáztak. Klárinak csak egy szavába került, és egyszerre öt fiú ugrott szolgálatkészen, hogy megmentse Klárit — nem csókkal ugyan, csak zakóval —, a fagyhaláltól. Szerencsés kiválasztott viszont csak egy lehetett.

Az egyik magas, barna fiú zakója pompásan illett Klári hibátlan idomaira. A fiú pedig rászánta magát a bús didergésre, amit csak a szívbéli vonzalom enyhített valamelyest.

Mindezekhez fontos még megjegyezni, hogy a sovány és fázós fiú a rövidesen bekövetkező jogvizsgára puskákkal készült fel, amelyeket kabátjának bélésére erősített apró tűkkel és kitűnő szakértelemmel...

A filozófia tanszék ajtaja szélesre tárult és egy lány lépett ki rajta, arcán derűs mosollyal: „Bemehet a következő."

Klárinak nem volt ideje a gondolkodásra. Ideges volt, remegett, fázott... szinte észre sem vette, már ott állt a vizsgáztató asztala előtt.

A fázva-fázó fiatal ember megkövülten meredt az ajtóra. Hirtelen nem tudta, mitévő legyen. Egyetlen ingben, nem illik beállítani kollokviumra... A puskák meg... Oh, minő katasztrófa.

Teljesen tanácstalanul állt a folyosón, amikor a jogi tanszék ajtaján is kilépett egy vizsgázó... Neki kellett hát bemenni. Szerencsére nem szállt inába a bátorsága. Nem sokat tétovázott, hanem fehér ingben, nyakkendővel belépett a terembe, és odaállt a vizsgáztató elé. Nem várta meg a kérdéseket, hanem őszintén elmondta a történteket, amit a vizsgáztató harsány nevetéssel fogadott, és esze ágában sem volt zokon venni. Mondani sem kell, felelete is elég jól sikerült, és négyessel a tarsolyában lépett ki ismét a folyosóra.

Klári vizsgája másként alakult. A zakót szánalomkeltés céljából odabent sem vetette le. Amikor aztán tételének kidolgozásához akart hozzákezdeni, szeme a zakó bélésén fityegő néhány köteg puskára esett, s ezeket kíváncsian szemlélte. Balszerencséjére a vizsgáztató is éppen akkor nézett oda.

A továbbiak már gyorsan peregtek. A tanár Klárit az asztalhoz hívta, indexébe pillanatok alatt bekerült az elégtelen, s még egyéb dörgedelmeket is kapott, amiért ilyen rafinált, hogy férfi ruhában lopja be a segédeszközöket, mivel azok elrejtésére saját ruhája nem lett volna alkalmas.

Eddig a történet. És a tanulság: Mégiscsak a ruha teszi az embert.

— Szőllősi —

Egy kis fejtörő

Tánc közben

Egy szombat este a négy jóbarát: Ede, Ferenc, György és János elvitték feleségüket táncolni a klubba. Éjfél felé már mindegyiküknek igen jó hangulata volt, és egy bizonyos pillanatban éppen mindegyikük a másik feleségével táncolt. Ekkor a párok így alakultak:

Erzsi táncolt Edével.
Alice táncolt Sári férjével.
Dorottya táncolt Alice férjével.
Ferenc táncolt György feleségével.
György táncolt Ede feleségével.
Kérdés: Ki kinek a felesége (férje) és ki kivel táncolt?
(A Jövő mérnökéből)

Van aki így, van aki úgy...

Bár több mint két hét telt el már azóta, hogy Innsbruckban az olimpiai zászlót lehúzták az árbocról, mégis tisztán élnek még emlékezetünkben a nagyszerű versenyek és eredmények. Protapopov-házaspár, Szkoblikova, Dijkstra, a svéd „síkirály", Sixten Jernberg, meg a többiek.

S hogy nem lehet mindenki a legjobbak között, azt a magyar síelők szépen bizonyították. Ha már a magyar sísportnál tartunk, érdekes foglalkozni síelőinknek egy egész külön „kasztjával", az abszolut amatőrökkel, akik nem is versenyeznek. S míg a versenyzőket általában két csoportra oszthatjuk: jó és rossz versenyzőkre, az „abszolut" amatőrök felosztása bonyolultabb.

Ragadjunk ki néhányat ezekből a típusokból.

„Öregember nem vén ember"

Már 35 éve ugyanazon a lejtőn, ugyanazt a mozdulatot gyakorolja, gyakran esik, de korát meghazudtolva próbál mindannyiszor felugrani. Őt már senki sem kíséri el. Legfeljebb a kisunoka, hogy megnézze, mit tud a nagyapa. Technikát nem, de szorgalmat, kitartást tanulhatnának tőle a fiatalok.

„A menős"

Kora változó, általában 18 év felett. Gondosan viaszolja a léceket, miközben megsemmisítő pillantásokat vet maga körül. (Páran meg is semmisülnek.) Pillanatok alatt felcsatolja léceit, s rakéta-sebességgel elszáguld. Egyik lejtőt a másik után hagyja el. Fél óra múlva szájról-szájra jár a hír, hogy a harmadik domb után még mindig egyben van.

„A kezdő"

Nincs korhoz és nemhez kötve. Látva a „menőst" — ugyanúgy kezd. Csak nem úgy folytatja. Gyakori különbségek, lassabban, bizonytalanabbul, rosszabb stílusban stb. síel. Ritkább, de sokkal kellemetlenebb különbség: a menős csak a lábát, a kezdő a nyakcsigolyáját töri.

„A mama kedvence"

A hasonló feliratú pártedli hiányzik róla. Korát mégsem nehéz kitalálni: 3—4 éves lehet. Menni még alig tud, de síelni már igen — legalábbis a szülők szerint. A domb tetején áll a nagymama, nagypapa, egy-két hervadozó nagynéni, keresztmama, esetleg keresztpapa is. A pár lépéssel lejjebb álló mama a 40—50 cm hosszú lécre erősített csöppséget gyengéden meglöki. Néhány másodperc múlva már el is kapja a 2—3 méterrel lejjebb álló apuka. Az apuka karjába való becsapódás pillanatában az egész rokonság kitörő lelkesedéssel és tapsikolással köszönti a „mama kedvencét", az egyedülálló produkcióért.

★

Ez csak néhány kiragadott példa. Ha valaki további típusokkal kíván megismerkedni, jöjjön fel egy vasárnap délelőtt (ha majd újra lesz hó) a Normafához. Nem fogja megbánni. — enesey —

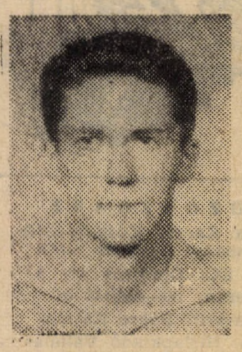

Szabó Gábor
IV. agrár

Kelemen Júlia
III. pénzügy

Petőfi László
II. pénzügy

Ungvári Kornélia
III. belker.

Kakuszi István
II. terv-mat.

Vissza a fára!

— De jó itt lenn a földön — mondta az előember, amikor leugrott a fáról, majd elcsodálkozott. Már beszélni is tud. Aztán eszébe jutott (már az is volt), hogy ez nem más, mint a második jelzőrendszer, s megnyugodott.

Az előember kinyújtózkodott, örömében ugrott egy nagyott, de aztán rádöbbent, hogy mégiscsak társadalmi lény, és felkiabált a fára:

— Hé, fiúk, nincs gáz! Jöhettek!

A fiúk még nem tudtak előemberül, de a mozdulatot megértették és leugráltak a fáról. Az egyik délcegen kihúzta magát és mellső lábával a mellére ütött:

— Előember lettem!

Az öröm első percei után az előemberek elkezdtek köveket gurigatni. Az egyik, akinek különösen nagyra nőtt az agykoponyája, felkiáltott:

— Gyújtsunk rá egy munkadalra!

Rágyújtottak, és érezték, hogy agyüregük egyre tágul, látókörük szélesedik. Mind nagyobb sziklákat görgettek, az ügyesebbek pedig összetettek két követ és tüzet csiholtak. Az asszonyok családi tűzhelyet raktak és annak melegénél aranyos előembereket szültek.

A férfiak szerszámokat készítettek, először kőből, fából, majd vasból. Már emberek voltak.

Egyszer aztán az emberek egy kis csoportja félrevonult.

— Elég volt. Únjuk a melót. Jobb volt ott! — felmutattak a fára, és visszamásztak.

Szemük fölé visszahúzódott a tömör csontgát, látásuk erősen romlott, és az orruk előtti kis térségre már nem terjedt ki, kezüket rúgásra használták, agyvelejük csökkent köbtartalmát pedig tanácsadók seregével igyekeztek pótolni.

A tudósok szerint ez a korcsfej kipusztulófélben van. Napjainkban csupán néhány dél-afrikai kormány élén és egyes texasi rendőrkapitányságokon bukkan fel egy-egy erősen degenerálódott példány.

Práger László

Új szak: a nemzetközi

..Ezt olvastuk...

„Az állóeszközök állományában és *érdekében* bekövetkezett változás . . .” (Iparvállalatok könyvvitele 121. oldal.)

Gondolom, azért az állóeszközök értékének változásai is fontosak a saját érdekünkben.

★

„. . . A terméket *egazilált* csomagokban (pl. 1 kg-os liszt) kell szállítani . . .” (Polgári jog 199. o.)

A zilált csomag még csak megy, de mi az hogy „ega”?

★

„Ezek a viták természetesen mindig a tervek alapján *jolynak el*”. (Uo. 246. oldal.)

Természetesen! Ezek már ilyen folyékony viták.

★

„A társadalom nem képes arra, hogy minden állatot bárhova magával vigyen.” (Ált. és ágazati gazdasági földrajz. 26. oldal.)

Még szerencse!

★

„A sós tengeri levegő *vörösvérsejtképző fülbetegségek* gyógyítására alkalmas.” (Uo. 28. oldal.)

És ezeket a betegségeket még mindig nem használják fel a leukémia gyógyítására.

★

„Ma tehát az imperialistákkal szemben a föld lakosságának *több fele* sorakozik fel...” (Uo. 53. oldal.)

Szóval több is van! Eddig miért hallgattak róla?

★

„A fő gyapottermő terület itt a 150 km széles, 300 km hosszú, *30 000 m²* kiterjedésű Ferganamedence . . .”(Uo. 193. ol.)

Mérjék meg inkább még egyszer!

★

„Svájcban például *110 000 kecskeállomány* évi tejtermelése Szíria 700 000-es kecskeállománya évi tejtermelésének felét adja!” (Uo. 219. o.)

Jobban meg kellene fejni Svájcban azt a 110 000 kecskeállományt!

★

„Nagy értékű, különleges gépek és berendezések gyártása kezdődött meg, pl. az atomtechnikai berendezések és fegyverek, amelyeket még csak *három ország*, a Szovjetunió, USA, Nagy-Britannia és Franciaország állít elő.” (Uo. II. kötet 155. o.)

Van egy régi vicc: A négy apostol a következő három:

Máté és János. Itt fordítva van.

★

„Világszerte leggyakrabban használt az ún. „standard” 1435 mm-es nyomtávolság. Ettől eltérő az *ún. széles nyomtávolság*, amelyet Európában a Szovjetunióban, Finnországban (+1524 mm) . . . használnak.” (Uo. 235. oldal.)

1435+1524 = 2959. Majdnem három méter. Nem hiába *úgynevezik* széles nyomtávnak.

— balogh — sóvári — kl —

Péter, a lélekgyógyász

Péter: Szervusz. Vizsgázni mégy?

Lajos: Igen.

Péter: Miből?

Lajos: Matematikából.

Péter: Kinél?

Lajos: Nála.

Péter: Mázlid van. Róla írta Jókai az Aranyembert. Senkit nem rúg ki, és könnyen ad jelest.

Lajos: Bárcsak így lenne!

Péter: Ne félj semmit. Fog az menni.

★

Péter: Szervusz. Na, vizsgáztál?

Lajos: Igen.

Péter: Hogy sikerült?

Lajos: Kirúgott.

Péter: Kicsoda?

Lajos: Ő.

Péter: Ne is törődj vele. Az elsősök 74,2 százalékát kirúgta. Nagy pech, hogy éppen őt fogtad ki. De ne izgasd vele magad. Majd az útóvizsgán szerencséd lesz.

Sz. Sz.

Etikett

Köztudomású, hogy a közgazdászmunkakörben adódó helyzetekre a polgári jog gyakran ad szabályokat, hasznos tanácsokat. A jogvizsgára való készülés során rájöttem még valamire.

Ez a tárgy, illemre is tanít. A közgazdászok sokszor idegesek. A megerőltető szellemi munka kimeríti az idegzetet. Ilyenkor még a közgazdász is hamar fel szokott fortyanni, néha annyira, hogy munkatársa — vagy diáktársa —, fejéhez kisebb-nagyobb durvaságokat vág.

A polgári jog azonban feltalálta az orvosságot. Ha például kollégánk valami marhaságot követ el, nem hülyézzük le ,és nem kezdünk el vele ordítani, csak fejcsóválva ennyit mondunk: *„Te idült cselekvőképtelen!”*

A változatos stílus kedvéért használhatjuk egyes közbeeső fokozatok helyett *a vétőképtelen, vétőképtelenke, vétőképtelenecske* jelzőket is.

Csak egy dologra vigyázzunk! E speciális elnevezéseket óvatosan kezeljük. Nem mondhatjuk például, hogy *vétőképtelen hülye*. Ez nagy baklövés. Legalább olyan, mint a nyelvtanban a de azonban . . .

Sz. Sz.

Nyári gyakorlat külkereseknek

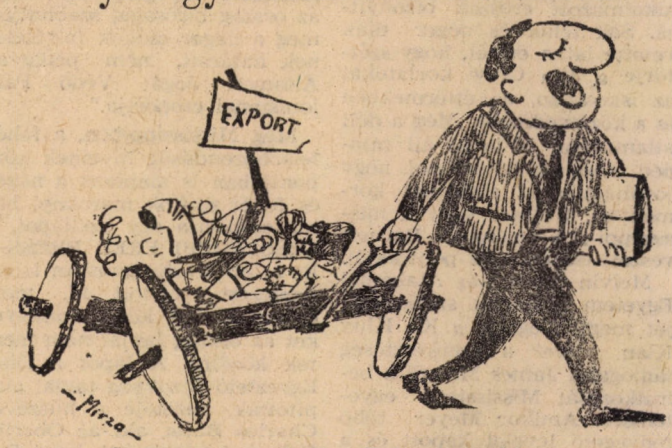

Ocskavasat, rongyot, tollat vegyenek!

Tantervi reform

Akklimatizációs gyakorlati foglalkozás a pénzügyi szakon

SÍTÁBOR 1964

avagy négy vidám havas téli nap a halál torkában...

Sítáborunk 1964. január 29-től február 1-ig a nagyszénási turistaházban ütötte fel főhadiszállását. A nyolc bátor és mindenre elszánt alpinista; egyetemünk természetjáró szakosztályának lelkes tagjai, Szilvi, Eszti, Jutka, Teri, Ignác, Árpi, Laci és Bandi mindenekelőtt a Budai hegyek harmadik legmagasabb csúcsának megmászásával, majd négy álló napig tartó szüntelen sieléssel igyekezett a vizsgaidőszak idegfáradtságát kiheverni. A szellemi törődöttséget hamarosan sikerült is átváltani testi törődöttségre, mondhatni ütődöttségre. (Ezt persze senki se vegye önkritikus elszólásnak, ismétlem: testi ütődöttségről van szó, mely a heveny sírbetegségek egyik végzetszerűen elkerülhetetlen megnyilvánulási formája.)

A sílesiklás és a síugrás természetrajzából következően expedíciónk egyetlen tagja sem úszta meg teljesen szárazon kisebb nagyobb zúzódások, horzsolások nélkül; ki kezét, ki lábát fájlalta, sőt társaságunk pacsirtája Miss Szilvia, egyik emlékezetes esése után jó ideig csak hasonfekve tudta fogadni a részvétlátogatókat, székre pedig még ránézni sem tudott másnap reggelig.

Ilyen és hasonló apróságok azonban egyáltalán nem befolyásolták kis társaságunk töretlen jókedvét és optimizmusát.

Esténként vacsora után zamatos burgundi vörösbor és egy szál petróleumos kanóc romantikus hangulatvilágítás mellett vigadtunk egészen tíz óráig, amikor is felvonultunk emeleti különbejáratú és központi hűtéses (sic! — nem sajtóhiba!) fejedelmi lakosztályunkba, ahol ugyan a napszítta gumimatracok hamisítatlan balatoni hangulatot árasztottak, a tálkába öntött víz azonban hajnaltájt már szemérmetlenül megfagyott. Ezúttal edzett sporttársnőink egyike sem pompázott szokott éjszakai kisestélyi nylon hálóingkölteményben, sőt nem átallottak fejenként két pár jégzoknit, két melegítőt, három sípulóvert, továbbá mohair sálat és sapkát ölteni éjszakára, a tripla pokrócrétegről nem is beszélve, pedig a közös hálóhely izgalma is fűtött minket.

No de a sielésen és a lefekvés körüli élcelődésen kívül más társasjátékot is űztünk, így például toto rendszerű Ki mit tud?-ot rendeztünk, zálogosdit játszottunk, viccet meséltünk, filozofáltunk, majd megfelelő véralkoholszázalék elérésekor nótázni kezdtünk, ami szintén felért egy „Ki mit tud”-dal. Kiderült, hogy jóllehet egyikünk sem volt soha az életben énekkaros, félelmetes tehetség szunnyadozik bennünk, mert egész jó kis népi-vokálegyüttest szerveztünk, melynek lelke és motorja Szilvi (ezentúl csak „Énekes Szilvia”), és Laci voltak. A népdalokból kifogyva ráfanyalodtunk az operett, opera, majd tánczenei számokra, s ekkor már többnyire egyedül szólóztam, gitár hiányában a többiek zümmögő alátétjétől kísérve. A legnagyobb közönségsikert a Greenfields (Zöld mezők), Exodus (Vándorlás) és All For The Love Of A Girl (Mindent egy lány szerelméért) című lassú, fülbemászó, érzéki számok aratták.

Utolsó este épp Ignác napot ünnepeltünk, különösen rózsás hangulatban, mivel Ignác barátunk egy extra üveg borral vendégelt meg minket, amikor az emeletről késégbeesett sikoltozással szinte legurult az egyik utólag érkezett kislány: — Jaj, meggyulladt, kigyulladt, tűz van! Míg minket halkan tört a frász, az ünnepelt már fel is viharzott az emeletre, és kis híján üzembe helyezte a porés haboltó készüléket, amikor kiderült, hogy mindössze a petróleumlámpa gyulladt meg kívül is. Rossz nyelvek szerint Ignác gyors és határozott fellépése nem volt véletlen, tekintve, hogy a rajtunk kívül ott lakó három csinos fiatal lány esetleges Jean d'Arc-i tűzhalálát bizonyára ő siratta volna meg legkeservesebben. Na persze, mindez csupán aljas rágalom.

Náci barátunk talpig sportember. Ő volt az első, aki lécet kötött és lesiklott a fehér halálon, sőt egy miniatűr siugrósáncot is épített, melyről nagyszerűeket lehetett ugrani, és még nagyszerűbbeket bukni.

Vakmerő kísérleteink egyébként is gyakran végződtek szűnni nem akaró hólavinákban vagy összekuszálódott végtagok és sílécek kissé tragikomikus tarka kavalkádjában, de azért mindig igyekeztünk a dolgot humorosan felfogni, és nem mondtunk le a reményről, hogy szorgos potyogásaink eredményeképpen egyszer még talán belőlünk is lesz Tony Sailer, Pepi Stiegler vagy legrosszabb esetben énekes halott.

Szerencsére az életveszélyes sílécen kívül volt még két szánkónk is, úgy hogy akinek a sok kétes kimenetelű sílesikló kísérlet folytán összetört a lelke — ne adj isten esetleg más kényes testrésze is, az vígasztalást nyerhetett a szánkózásban. — Nem sokáig persze, mert hamarosan kiderült, hogy a jeges, kacskaringós pályán még szánkóval is isteni nagyokat lehet bukfencezni, s ilyen alkalmakkor az eset szenvedő alanya fejjel fúródott bele az utat szegélyező jó félméteres hóba.

Hazafelé hegynek lefelé, négyen síléccel, négyen pedig a két szánkóval csúsztunk le. Szilvivel és egy ijesztően terjedelmes útitáskával „hármasban” egy alig másfélszemélyes kis lélekvesztő faródlin végigsziguldani a cikcakkos keskeny ösvényen szintén jó kis móka volt, szerencsénkre megúsztuk minden utóhatás vagy utókezelés nélkül.

Az együtt töltött felejthetetlen négy nap teljes hangulati skáláját, valamennyi apró örömét, érdekességét és benyomását visszaadni természetesen majdnem lehetetlen, még a nagy számban készített felvételek is csak egyes pillanatok varázsát képesek megőrizni, elsősorban azok számára, akik mindezt átélték.

Azoknak pedig, akik még nem ismerik a sítábor örömeit, csak azt mondhatom, próbálják ki egyszer maguk is, nem fogják megbánni! (kéz, láb és nyaktörés ellen azonban nem adok garanciát még én sem!!!)

Tóth Endre

AZ ELSŐ VIZSGA

A HÓHÉR OTTHON

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 2 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában